

VERBEEELDING VERBINDT

in het cultureel maatschappelijke hart van Breda

beleidsplan '21-'24

NIEUWE
VESTE

Inhoud

1. Samenvatting (leeswijzer)	4
2. Inleiding	6
2.1 Waar we voor staan	6
2.2 Wat we bieden	7
2.3 Reflectie en strategische vernieuwing	7
3. ‘Partner in Participatie’: terugblik en vooruitblik.....	8
3.1 Samenvatting.....	8
3.2 ‘Partner in Participatie’: cultuur maak(t) je!	8
3.3 ‘Partner in Participatie’: in essentie nog steeds relevant	8
3.4 Terugkijken om te leren	9
3.5 In gesprek met de stad.....	11
3.6 De samenleving verandert, het gemeentelijk cultuurbeleid verandert mee.....	13
4. Veranderende context	16
4.1 Samenvatting.....	16
4.2 De samenleving digitaliseert	17
4.3 Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter	18
4.4 Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst	19
4.5 Covid-19.....	20
5. Wijzigende rol en opgave Nieuwe Veste.....	22
5.1 Samenvatting.....	22
5.2 Wijzigende rol.....	22
5.3 Wijzigende opgave	23
6. Strategische opgaven	27
6.1 Samenvatting.....	27
6.2 Strategische opgave 1: Waarborgen vitale dienstverlening	27

6.3	Strategische opgave 2: Stadsbrede ketens van talentontwikkeling.....	28
6.4	Strategische opgave 3: Ontwikkelen Platformfunctie.....	30
6.5	Strategische opgave 4: Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	31
7.	Financiële paragraaf.....	34
	Geraadpleegde bronnen	37
	Bijlage 1 –Vormen van dienstverlening ‘Partner in Participatie’ (2017-2020).....	40
	Bijlage 2 – Budgettaire verdeling over de vormen van dienstverlening 2020	42
	Bijlage 3 – Budgettaire verdeling over de vier strategische opgaven 2020	43

Verbeelding Verbindt

‘Leven is beslist niet altijd makkelijk. Er zijn tijden en onderwerpen waarop ik grote afstand ervaar met de wereld om mij heen. Maar in boeken, film, kunst, muziek en toneel ben ik nooit eenzaam, want die delen ook mijn diepste, soms zo ingewikkelde emoties. Daar word ik begrepen en leer ik begrijpen. Daar vond, vind en zal ik altijd weer verbinding vinden. Daar? Daar is de bieb, daar zijn de centra voor de kunsten, daar zijn de theaters, de musea, de stamtafels met kranten en tijdschriften en de plekken waar mensen muziek maken. Daar zijn de plekken om in aanraking te komen met allerlei andere mensen, meningen, kennis, kunde en creativiteit in de wereld. Daar is ook echt hier. Bij Nieuwe Veste.’

Mirna – Applicatiebeheerder Nieuwe Veste

Wij willen dat iedereen in Breda kennis kan maken met taal, creativiteit en kunst. Waarom? We kunnen dat met beleidstermen duidelijk maken. Dan vallen er woorden als persoonlijke ontwikkeling, burgerschap, een cultureel levendige stad. We kunnen het ook aan mensen vragen. Dan horen we over de betekenis die het heeft voor iedereen. Dat taal ervoor zorgt dat je mee kan doen door de ander te kunnen verstaan. Dat creativiteit je dingen laat doen die je niet van te voren kon bedenken. Dat kunst iets onomkeerbaars in beweging kan zetten waardoor je hetzelfde opeens met andere ogen bekijkt. Dat geeft betekenis. En niet eenmaal, of alleen als je jong bent. Een leven lang.

Wij geloven in onze opdracht en onze ambities. In onze plannen voor de komende vier jaren gaan we daarmee door en nemen we ook verdere stappen. We willen wat we doen nog beter maken, nog meer mensen bereiken, onze samenwerking met anderen nog verder uitbreiden. We willen ook een platform zijn voor iedereen om te kunnen halen en te brengen wat men wil en nodig heeft. Maar bovenal willen we dat iedereen in Breda een leven lang kan blijven leren, ontwikkelen, plezier hebben, verbinding maken.

In dit plan hebben we opgeschreven hoe we dat denken te gaan doen. Door het scheppen van een cultureel klimaat van creëren en ontwikkelen. Omdat verbeelding verbindt. Doe je met ons mee?

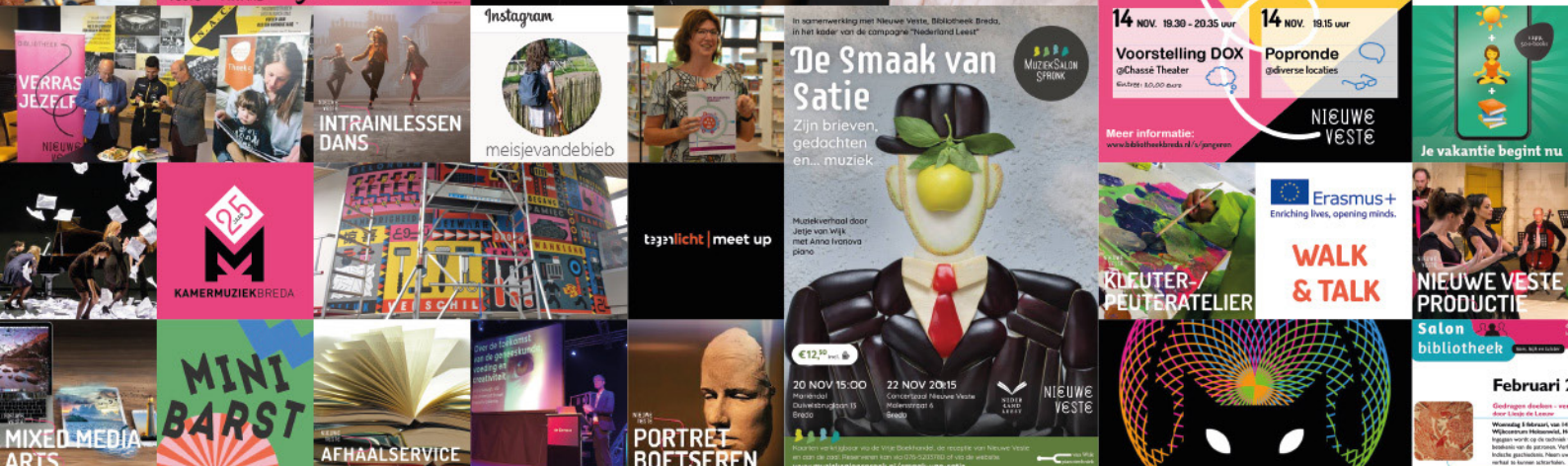
Gertjan Endedijk, directeur-bestuurder

30 september 2020

‘Samenwerking met Nieuwe Veste staat garant voor een gezamenlijk aanbod waaraan of waardoor een belangrijk deel van onze deelnemers herstellen, persoonlijk sterker worden en een betere kwaliteit van leven gaan ervaren!’

Lieke Jansen - Directeur Bestuurder SMO Breda

ONTDEK JE TALENT Breda!

1. Samenvatting (leeswijzer)

Vanuit onze expertise op het gebied van taal, creativiteit en kunst levert Nieuwe Veste in samenwerking met anderen een essentiële bijdrage aan de persoonlijke ontwikkeling en het burgerschap van alle inwoners in Breda voor een sociaal cultureel levendige en aantrekkelijke stad (missie Nieuwe Veste).

Deze ambitie is vier jaar geleden vastgesteld met het beleidsplan 'Partner in Participatie'. Terugkijkend op deze periode constateren we, dat ook voor de komende jaren de ambitie om taal, creativiteit en kunst voor iedereen toegankelijk te maken nog steeds recht overeind staat. Dat betekent, dat een groot deel van onze dienstverlening de komende jaren voortgezet en doorontwikkeld zal worden.

Het nieuwe cultuurbeleid van de gemeente en de gesprekken die we hebben gevoerd met onze partners geven ook nieuwe inzichten om voor de komende jaren andere accenten te gaan leggen. Daarbij springt vooral de ombouw van het eigen aanbod van lessen en cursussen voor een betere aansluiting met de private markt in het oog.

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. De noodzaak tot veranderen is door COVID-19 ook urgenter geworden. Dit doet een beroep op de verander- en veerkracht van de samenleving. Veel van deze veranderingen hebben impact op het werk van Nieuwe Veste, nu en in de toekomst. Het is belangrijk dat wij inspelen op deze maatschappelijk veranderende context, om ook in de komende beleidsperiode van publieke waarde te zijn voor Breda.

De volgende vier belangrijkste grote trends die relevant zijn voor onze dienstverlening de komende jaren worden in hoofdstuk 4 kort beschreven:

- De samenleving digitaliseert;
- Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter;
- Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst;
- Covid-19;

De dienstverlening van Nieuwe Veste is verankerd in de wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen, het manifest 'wet tot behoud van creativiteit' en het gemeentelijk beleid op het gebied van taal, onderwijs, kunst en cultuur. Sinds de verzelfstandiging in 2012 hebben wij een ontwikkeling doorgemaakt van vooral een aanbieder van diensten naar een netwerkorganisatie. In de afgelopen vier jaar stond de samenwerking met diverse organisaties in de stad dan ook centraal. Hiermee konden wij namelijk onze ambitie om alle inwoners van Breda te bereiken met taal, creativiteit en kunst beter bereiken. De komende jaren zal het eigen aanbod in deze

samenwerking een logische plaats krijgen en aanvullend zijn op wat er al in de stad aanwezig is en aangeboden wordt. Daarnaast breiden wij in de nieuwe beleidsperiode onze rol als netwerkorganisatie uit met de rol van platformorganisatie, waardoor alle partijen en inwoners van Breda gelijke toegang krijgen tot en deel kunnen nemen aan het culturele leven van Breda.

Al deze ontwikkelingen leiden tot vier strategische opgaven waar wij op focussen in de nieuwe beleidsperiode:

- *Waarborgen vitale dienstverlening*, gericht op alle inwoners van Breda als voedingsbodem voor de culturele ontwikkeling van alle inwoners van Breda en daarmee ook van de stad zelf;
- *Ombuigen van het eigen aanbod naar een stadsbrede keten van talentontwikkeling*. We werken vanuit een stedelijke rol aan veerkrachtige en toekomstbestendige culturele infrastructuur met als doel om culturele ontwikkeling voor alle inwoners mogelijk te maken. Ons aanbod staat daarbij niet op zichzelf, maar is een logisch onderdeel in het grotere geheel van samenwerking;
- *Samenwerkingsvormen uitbreiden en doorontwikkelen tot een platformfunctie*. Met een publiek toegankelijke, vrije ruimte (fysiek en online) waar behoeften en interesses gedeeld kunnen worden krijgen alle partijen en inwoners van Breda gelijke toegang tot het culturele leven van Breda, om cultuur te kunnen beleven en/of er aan te kunnen deelnemen.
- *Creëren van een klimaat van continu ontwikkelen en verbeteren ten behoeve van de eerste drie strategische opgaven*. Dat begint met het ontwikkelen van nieuwe competenties in onze eigen organisatie. En met het vastleggen van data en dit op passende en betrouwbare wijze omzetten in informatie die toegankelijk is. Met een houding en werkwijze gericht op samenwerking en co-creatie.

De strategische opgaven voor de komende jaren zullen leiden tot een ander financieel perspectief, passend binnen het (lagere) subsidiebudget van Nieuwe Veste. Nadere uitwerking ervan gebeurt aan de hand van uitvoeringsplannen binnen de bestaande financiële spelregels.

‘De samenwerking met Nieuwe Veste is echt een uitkomst voor Poppodium Phoenix. Als partners vullen we elkaar perfect aan en kunnen we de muzikscene in Breda naar een hoger niveau tillen.’

Peter Westerlaken - Poppodium Phoenix

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie	Veranderende context	Wijzigende rol Nieuwe Veste	Strategische opgaven	Financiële paragraaf	Bijlagen
		Terugblik Vooruitblik	Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen		

2. Inleiding

“...the local gateway to knowledge and provides a basis condition for life long learning, independent decision making and cultural development of the individual and social groups.” UNESCO Manifesto 2011

2.1 Waar we voor staan

Meedoen omdat je vertrouwen hebt in jezelf. Je creativiteit de ruimte geven om die veelbelovende ideeën tot leven te brengen. Samen muziek maken om de ander te laten genieten. Kunst ontdekken om de schoonheid ervan te ervaren. Kennis opdoen door de ander te ontmoeten. De taal beheersen om de ander te verstaan. Je eigen mening vormen om de wereld een stapje verder te brengen. Jezelf kunnen uiten omdat jij de moeite waard bent. Nieuwe Veste verbindt mensen met taal, kunst, creativiteit en elkaar. Zo helpen we het leven van Bredanaars rijker en beter te maken. Een leven lang.

Nieuwe Veste prikkelt de fantasie, de beleving, het plezier en het denken. We laten je handen jeuken om zelf te maken, te creëren. We verleiden je om je uit te drukken in taal, in beeld en geluid en bieden ruimte om reflecties op het heden, het verleden en de toekomst te geven. En niet in de laatste plaats, we brengen mensen bij elkaar. Zo maken we ons sterk voor de intrinsieke waarde van kunst en cultuur en dragen we bij aan een vitale en toekomstbestendige stad. En dat is van grote waarde in een permanent veranderende samenleving waar maatschappelijke en technologische ontwikkelingen zich in rap tempo opvolgen. Vaak is de aandacht gericht op het hebben of verkrijgen van een baan, maar mensen hebben ook veerkracht, zin en betekenis nodig.

2.2 Wat we bieden

Vanuit onze expertise op het gebied van taal, creativiteit en kunst levert Nieuwe Veste in samenwerking met anderen een essentiële bijdrage aan de persoonlijke ontwikkeling en burgerschap van alle inwoners in Breda voor een sociaal cultureel levendige en aantrekkelijke stad (missie Nieuwe Veste).

We zorgen ervoor dat mensen kennis kunnen ontwikkelen en delen, basisvaardigheden kunnen leren op het gebied van taal, digi-taal, kunst en creativiteit, (artistieke) talenten kunnen ontwikkelen en cultuur kunnen beleven en of beoefenen. Samen met partnerorganisaties en initiatieven in de stad bieden we programmering en 'vrije ruimte' om kennis en kunde te vergaren en jezelf te ontplooien.

We maken verhalen van de stad en inwoners zichtbaar, stimuleren nieuwe verhalen en hechten waarde aan de oude. Tijd, ontwikkelingen en gebeurtenissen brengen het verhaal van Breda telkens verder en leiden tot nieuwe dromen en ambities. Breda brengt het samen, Nieuwe Veste maakt het mede mogelijk.

2.3 Reflectie en strategische vernieuwing

Onze basisdienstverlening heeft maatschappelijke meerwaarde. Sterker nog, sommige aspecten zijn relevanter dan ooit gezien cultureel-maatschappelijke en technologische veranderingen in de samenleving die invloed hebben op gedrag, verwachtingen en behoeften van mensen. En daarmee op de diensten en producten die wij leveren om van publieke meerwaarde te blijven. We zien kansen voor strategische vernieuwing op basis van 4 megatrends die van invloed zijn op ons werkgebied:

1. De samenleving digitaliseert;
2. Verschillen worden groter;
3. Nieuwe vaardigheden zijn gewenst en noodzakelijk en
4. Covid-19.

'Het heeft me er echt doorheen gehaald, als je al weken niemand ziet en nergens meer komt.
Dit was echt mijn redding.'

Deelnemer project: Ik vergeet je niet - 2020

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie	Veranderende context	Wijzigende rol Nieuwe Veste	Strategische opgaven	Financiële paragraaf	Bijlagen
		Terugblik Vooruitblik	Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen		

3. 'Partner in Participatie': terugblik en vooruitblik

3.1 Samenvatting

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat de vorige periode van vier jaar opgeleverd heeft en van belang is voor de komende jaren: waar gaan we mee door, welke aanpassingen zijn nodig? We constateren, dat ook voor de komende jaren de ambitie om taal, creativiteit en kunst voor iedereen toegankelijk te maken, nog steeds recht overeind staat. Dat betekent, dat een groot deel van onze dienstverlening de komende jaren voortgezet en doorontwikkeld zal worden. Het nieuwe cultuurbeleid van de gemeente en de gesprekken die we hebben gevoerd met onze partners geven ook nieuwe inzichten om voor de komende jaren andere accenten te gaan leggen. Daarbij springt vooral de ombouw van het eigen aanbod van lessen en cursussen voor een betere aansluiting met de private markt in het oog.

3.2 'Partner in Participatie': cultuur maak(t) je!

In 2016 is 'Partner in Participatie', het beleidsplan van Nieuwe Veste voor de periode 2017-2020, vastgesteld en gebruikt als fundament voor de meer jaren overeenkomst met de gemeente Breda. Dit beleidsplan was voor een belangrijk deel gebaseerd op de resultaten van gesprekken die zijn gevoerd met culturele en maatschappelijke partners van Nieuwe Veste. We vroegen hen voor welke uitdagingen zij stonden en hoe in dat perspectief samenwerking met Nieuwe Veste voor hen betekenis had of kon krijgen. Daarna zijn de voornemens van Nieuwe Veste met de gemeente Breda besproken en getoetst aan relevante maatschappelijke ontwikkelingen en het toenmalige cultuurbeleid.

We zijn nu ruim vier jaar verder. Onze samenleving verandert snel, wat impact heeft op de samenwerking van Nieuwe Veste met onze partners en in het verlengde daarvan onze dienstverlening. Als start voor het nieuwe beleidsplan, voor de periode '21-'24, staan we daarom ook eerst stil bij de vraag wat de afgelopen jaren ons gebracht heeft en welke beleidsmatige aanpassingen nodig zijn. Hiertoe is, naast een interne evaluatie, opnieuw gesproken met onze partners. Ook hebben we de dienstverlening van Nieuwe Veste en de plannen voor de toekomst getoetst aan het onlangs vastgestelde cultuurbeleid van de gemeente Breda.

3.3 'Partner in Participatie': in essentie nog steeds relevant

De centrale ambitie zoals verwoord in 'Partner in Participatie' is dat Nieuwe Veste iedereen kennis wil laten maken met taal, creativiteit en kunst. Dat was en is nog steeds belangrijk omdat taal en

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	--	--	---	---	----------------------	----------

creativiteit als basisvaardigheden onontbeerlijk zijn voor de persoonlijke ontwikkeling van iedereen en daarmee het maatschappelijk functioneren en burgerschapsvorming versterkt. Doordat iedereen de kans krijgt om zijn of haar artistieke talenten te ontwikkelen zal het culturele klimaat in de stad worden versterkt en de doorstroom van talenten richting de professionele kunst groter worden. Elk kind heeft in Breda recht op het ontwikkelen van taalvaardigheden en creativiteit en op het kunnen kennismaken met kunst. Jongeren kunnen hun creatieve en kunstzinnige vaardigheden inzetten voor het verbreden van hun blik op de wereld. En alle volwassenen dragen in Breda bij aan een sociaal en cultureel levendige stad.

Om deze ambitie te kunnen realiseren richten we ons op alle kinderen, alle jongeren die we kunnen bereiken en met name op de volwassenen, voor wie taal, creativiteit en kunst geen vanzelfsprekendheid is. We zijn een netwerkorganisatie en werken zoveel als mogelijk samen met partners. Daarbij vervullen we de rol van aanbieder, programmeerder, facilitator en platform of een combinatie hiervan.

3.4 Terugkijken om te leren

Veel is bereikt

In de afgelopen jaren is de dienstverlening van Nieuwe Veste aanzienlijk veranderd en verbreed. Rond 2012 ten tijde van de verzelfstandiging was deze nog sterk georganiseerd langs de ‘klassieke’ onderdelen als de Bibliotheek en het Centrum voor de Kunsten. Nu zien we in de huidige vormen van dienstverlening een duidelijke integratie terug op het gebied van taal, creativiteit en kunst. We doen ook meer en andere dingen. In bijlage 1 wordt dit verder toegelicht. In het jaarverslag van 2019 is goed te zien wat Nieuwe Veste allemaal doet en wat er bereikt is:

<https://www.nieuweveste.nl/jaarverslag2019/#/>.

Veel van de hier genoemde geïntegreerde dienstverlening richt zich op *specifieke doelgroepen*. Zo maken kinderen op jonge leeftijd al kennis met taal (Bibliotheek op School) en creativiteit/ kunst (de Ontdekking). Het Taalhuis richt zich op nieuwkomers en laaggeletterden. En met het project Tijd van je Leven bereiken we ouderen die eenzaamheid ervaren.

Tegelijkertijd is Nieuwe Veste er ook voor *alle inwoners van Breda*. In dit plan noemen wij dat onze basisdienstverlening. Deze bestaat uit de dienstverlening waaruit Nieuwe Veste oorspronkelijk is ontstaan (bibliotheekfunctie, lessen & cursussen), maar ook met nieuwe vormen, zoals de Makersbase.

Al deze vormen van dienstverlening worden nu uitgevoerd vanuit één organisatie, onder één naam, beeldmerk en met de slogan ‘verras jezelf!’. In 2017 is de organisatie aangepast om de ambities van ‘Partner in Participatie’ te kunnen waarmaken. Met het werken in programma’s is er nu een externe

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	--	--	---	---	----------------------	----------

doelinsturing. De projectmatige manier van opereren geeft een grotere flexibiliteit en diversiteit van dienstverlening. Met verschillende accountfuncties onderhouden we het contact met onze partners. Door marktonderzoek kennen we de wensen en behoeften van onze klanten. In 2019 is ons gebouw aan de Molenstraat ingrijpend verbouwd tot een gebouw van één organisatie, toegankelijk voor alle inwoners van Breda. De naam 'Culturele Markthal' wordt inmiddels omarmd door de stad als een fysieke plek van ontmoeting en een platform voor iedereen.

Uitdagingen voor de nieuwe beleidsperiode

Naast dat de afgelopen jaren hebben ons veel gebracht hebben, hebben we ook veel geleerd. Van zaken die goed gaan zijn en vastgehouden moeten worden, maar ook van zaken die beter moeten. De belangrijkste zijn:

- In een internationaal netwerkverband is onderzoek gedaan naar de vraag hoe creativiteit ontwikkeld kan worden als een basisvaardigheid. Verder hebben we geconstateerd dat kunsteducatie belangrijk is, omdat naast de autonome functie van kunst, kunstenaars laten zien dat je met andere ogen en perceptie kunt kijken naar de wereld om je heen.
- De dienstverlening van Nieuwe Veste wordt steeds pluriformer en meer divers. Daarbij nemen wij verschillende rollen en functies in, zoals eerder genoemd. Dat kan tot verwarring en ook kritiek leiden. Met name in de samenwerking met onze partners en de legitimiteit van ons handelen richting de gemeente als subsidieverstrekker is dat een punt van aandacht voor de komende beleidsperiode.
- Er is veel bereikt binnen de werkvelden *buiten* het culturele domein in enge zin (Taalhuis, Makersbase, cultuureducatie onderwijs). Dit heeft het beeld opgeleverd dat Nieuwe Veste weinig toegevoegde waarde zou hebben voor de professionele kunst. Niets is minder waar. De betekenis van Nieuwe Veste voor met name de professionele cultuursector behoeft dus duidelijk meer aandacht. Hiervoor is een verdere ontwikkeling en versterking van de keten van talentontwikkeling in samenwerking met andere aanbieders en organisaties uit de professionele cultuursector van groot belang.
- Er ontstaat soms een beeld dat door de vormen van samenwerking over de werkvelden heen er cultuurgeld 'weglekt' naar andere domeinen. Dat beeld klopt niet. Het benadrukken van de randvoorwaarden voor de huidige praktijk van samenwerking is dus essentieel. Cofinanciering tussen de partners en het vergroten van de impact in beide domeinen zijn daarbij voor ons steeds het uitgangspunt. Het hoogste rendement wordt immers behaald met structurele vormen van samenwerking die een positieve bijdrage leveren aan de beleidsdoelen van alle deelnemende samenwerkingspartners.
- We hebben gemerkt dat de gedachte dat het bereiken van alle kinderen binnen het onderwijs vanzelf leidt tot een hogere participatie op het gebied van taal, creativiteit en kunst

buitenschools, te simpel is. Barrières als onbekendheid, ontoegankelijkheid en financiële drempels zullen verlaagd of weggenomen moeten worden voor kinderen uit gezinnen waar taal, creativiteit en kunst minder vanzelfsprekend wordt gevonden. Projecten als Cultuurintro, Ontdek je Talent en de samenwerking met andere disciplines als sport zijn hiervoor geschikte interventies.

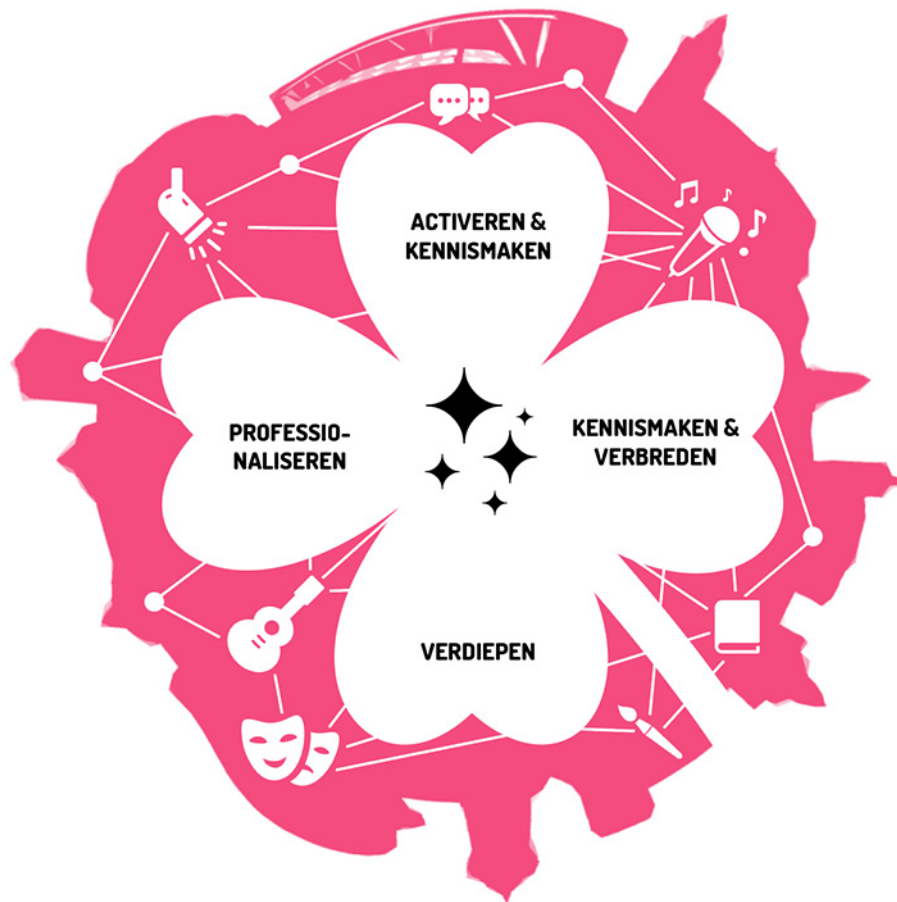
- Als netwerkorganisatie heeft Nieuwe Veste op onderdelen ook een eigen aanbod. Belangrijk is, dat dit aanbod een logische plaats krijgt binnen de samenwerking met anderen. Dit is inmiddels het geval bij het eigen aanbod op het gebied van taal, Makersbase en binnenschoolse cultuureducatie. Het integreren van het eigen programma van Nieuwe Veste op het gebied van de buitenschoolse cultuureducatie met het overige aanbod in de stad is een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren.
- Ondanks het feit dat er in de afgelopen periode veel projecten zijn opgestart op het gebied van ondersteuning en versterken van de amateurkunstsector binnen Breda, ontbreekt in Breda nog steeds een sterke (basis) infrastructuur uitgaande van het werken in en met ketens.
- Er ontstaat in Breda steeds meer behoefte aan een platform voor organisaties en initiatieven op het gebied van cultuur en kunst, zowel fysiek als digitaal. Nieuwe Veste wil daar een belangrijke rol bij gaan spelen.

3.5 In gesprek met de stad

Aan de vooravond van de planperiode '21-'24 hebben we opnieuw gesproken met partners en organisaties waar we mee samenwerken. Dezelfde gespreksleidraad is daarbij gebruikt als in 2016: aan de gesprekspartners hebben we gevraagd vanuit het eigen perspectief aan te geven wat het belang is van cultuur in het algemeen en een samenwerking met Nieuwe Veste in het bijzonder. Met de volgende organisaties is gesproken: INOS, Campus College, de Stilte, Podium Bloos, Stedelijk Museum Breda, vertegenwoordigers Urban, Poppodium Phoenix, Dansnest, Federatie HaFaBra, Volksuniversiteit Breda, Kober, GGD West Brabant, Breda Actief/Mooiwerk, Surplus en SMO.

In de gesprekken hebben we vooral stilgestaan bij wat men vindt en verwacht van de koers van Nieuwe Veste voor de komende jaren en bij de onderlinge samenwerking: wat gaat daarbij goed, wat kan beter? De meeste gesprekspartners gaven aan dat inhoud en visie zoals geformuleerd in 'Partner in Participatie' nog steeds actueel is en gezien wordt als een positieve en duidelijke leidraad voor de komende jaren. Er worden ook verbeterpunten genoemd. De belangrijkste punten zijn:

- We hebben met zowel organisaties binnen het culturele domein als daarbuiten de keten van talentontwikkeling besproken. Deze keten onderscheidt een aantal navolgende stappen van kennismaken naar verdiepen en professionaliseren.

Afbeelding: Circulaire keten van talentontwikkeling

Culturele instellingen geven daarbij aan, dat de relatie tussen de dienstverlening van Nieuwe Veste en de professionele kunst en cultuur sector aangescherpt moet worden. De stad Breda heeft behoefte aan een sterker makersklimaat, wat ondersteund en gefaciliteerd wordt. Talenten ‘komen ergens vandaan’: daar speelt Nieuwe Veste in samenwerking met andere aanbieders en opleiders een belangrijke rol in. De samenwerking tussen Nieuwe Veste en verschillende organisaties die ‘verderop in de keten’ een grote rol spelen (zoals Mezz, Bloos, Hertog zout, Dansnest, Beaux Jazz, enz.) zal hechter moeten worden waardoor ketens gesloten kunnen worden. Verschillende keren is aangegeven dat een betere afstemming van het buitenschoolse aanbod van cultuureducatie van Nieuwe Veste op het aanbod van de private aanbieders in de stad van groot belang is. Men wijst ook op de risico’s van een volledige afbouw. Hierdoor zal de didactische en artistieke betekenis die het aanbod van Nieuwe Veste nu heeft verloren gaan, met negatieve gevolgen voor de totale kwaliteit van de cultuureducatie en in het verlengde daarvan voor de artistieke kwaliteit van de cultuursector in de stad. Men opteert daarbij duidelijk voor een zorgvuldige ombouw boven een versnelde vorm van afbouw.

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	--	---	--	--	----------------------	----------

De gesprekspartners buiten de culturele sector benadrukken juist dat een keten van talentontwikkeling niet primair gericht moet zijn op het behalen van de top alleen (het professionele circuit). Zij hameren op brede talentontwikkeling met gelijke kansen voor ieder kind en cross overs tussen bijvoorbeeld sport en cultuur, binnen- en buitenschools, enz.

In dit beleidsplan zal op basis van deze signalen de keten van talentontwikkeling weer meer centraal komen te staan. We werken dit uit per onderdeel van de keten en staan daarbij stil bij de impact ervan voor de stad, en bij de rol en bijdrage van Nieuwe Veste.

- Interessant en opvallend is, dat nagenoeg alle gesprekspartners aangeven dat zij de huidige samenwerking met Nieuwe Veste willen verstevigen en verdiepen. Eenvoudigweg gezegd willen zij van samen projecten doen naar gezamenlijk programmeren, over meerdere jaren heen en met afspraken op het gebied van inhoud en middelen. Daar waar nodig zal er gekozen moeten worden met welke partners we vooral en primair verder zullen gaan met deze structurele manier van werken. De term ‘preferred partners’ is al gevallen. In deze structurele manier van samenwerken zal ook het eigen aanbod van Nieuwe Veste een logische plek krijgen, zodanig dat voor eenieder duidelijk is wat de toegevoegde waarde ervan is voor het grotere geheel.
- Tot slot is in veel gevallen op een openhartige wijze gesproken over verbeterpunten in de dienstverlening van en samenwerking met Nieuwe Veste.

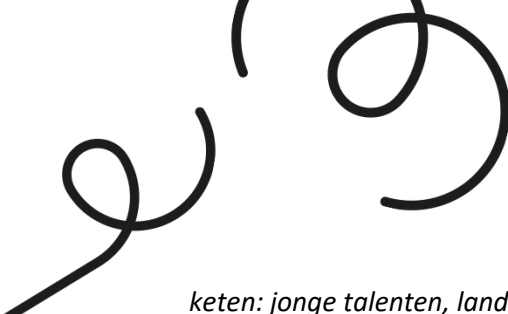
3.6 De samenleving verandert, het gemeentelijk cultuurbeleid verandert mee

Gedurende lange tijd is ‘Factor C’ het beleidskader geweest voor de culturele sector in Breda. In 2019 is de nota ‘In verband met Cultuur’ door de gemeenteraad vastgesteld met in de uitwerking ervan eind datzelfde jaar zes Uitvoeringsprogramma’s met een verdere concretiseringslag van de in de nota onderscheiden speerpunten.

Naast de nota ‘In verband met Cultuur’ vormen ook de reeds eerder vastgestelde Onderwijsagenda en het Taalplan 18+ “wij begrijpen elkaar” de beleidsmatige inkadering voor de totale dienstverlening van Nieuwe Veste.

De in het coalitieakkoord ‘Lef en Liefde’ aangekondigde focus op het gebied van cultuur (‘we gaan een nieuw cultuurbeleid opstellen waarin we scherpe keuzes maken over wat we wel en wat we niet (meer) doen’) klinkt ook door in de nota ‘In verband met cultuur’. Daar wordt namelijk gesteld dat de gemeente Breda het belangrijk vindt dat: *‘een gezonde cultuursector alle schakels omvat van de*

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	--	---	--	--	----------------------	----------

keten: jonge talenten, landelijke voorzieningen, topvoorzieningen, een bloeiende amateurkunstsector en een infrastructuur op het vlak van cultuureducatie.’ Om meer ambities te kunnen realiseren met een beperkte ophoging van het subsidiebudget streeft men naar een grotere flexibilisering van met name de middelen die naar de grotere culturele instellingen gaan.

Voor de dienstverlening van Nieuwe Veste en de voorgenomen veranderingen daarin voor de komende jaren zijn de volgende in de nota ‘In verband met Cultuur’ aangegeven speerpunten van belang. We noemen ze hier apart.

Kunst- en cultuureducatie

Breda kent een sterke infrastructuur op het gebied van binnenschoolse cultuureducatie. De gemeente wil deze behouden en waar nodig de kwaliteit ervan verder versterken. De verbinding tussen binnenschoolse en buitenschoolse cultuureducatie is van groot belang, met name voor kinderen voor wie cultuur niet zo vanzelfsprekend is of die drempels tegenkomen die een actieve cultuurparticipatie in de weg staan. De gemeente constateert dat het totale speelveld van vrijetijdsaanbod is veranderd en er veel nieuwe samenwerkingsverbanden en marktinitiatieven zijn ontstaan met een (nieuw) aanbod. Hierdoor is herijking van het bestaande aanbod van de buitenschoolse cultuureducatie van Nieuwe Veste van belang.

In het Uitvoeringsprogramma wordt gesteld dat, om te komen tot een gelijkwaardig speelveld voor educatief aanbod bij binnen- en buitenschoolse cultuureducatie, de nadruk bij de prestatieafspraken met Nieuwe Veste komt te liggen op duurzame ontwikkeling van cultuureducatie en amateurkunst in Breda. Daarbij wordt het als onze taak gezien om als kennis- en netwerkorganisatie een bemiddelende, coördinerende en aanjagende functie te vervullen. Andere cultuureducatie-aanbieders worden gestimuleerd om hun aanbod te koppelen aan deze coördinerende rol van Nieuwe Veste. Dit heeft als doel fragmentarisch aanbod te voorkomen, aanbod op één plaats zichtbaar te maken en zoveel mogelijk Bredanaars te laten participeren. Volgens een brief van het college in haar antwoord op de aangenomen motie van de gemeenteraad inzake verbreding van cultuureducatie dient Nieuwe Veste ‘haar eigen aanbod zo om te bouwen dat dit een meerwaarde is ten opzichte van wat er al wordt aangeboden en dus het afbouwen van eigen aanbod voor een duurzame ontwikkeling van cultuureducatie en amateurkunst in Breda’.

Ook wijst de wethouder in deze brief op het belang van projecten, van onder meer Nieuwe Veste, die de verbinding tussen binnen- en buitenschoolse cultuureducatie versterken (Cultuurintro, Ontdek je Talent, Samen Muziek Maken, enz.).

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	--	---	--	--	----------------------	----------

Amateurkunst

Voor de amateurkunst in Breda, die net als elders sterk aan het veranderen is, wordt Nieuwe Veste door de gemeente gezien als dé organisatie die de (ontwikkeling van de) amateurkunstsector in Breda ondersteunt, faciliteert en versterkt. Als opgaven voor de komende jaren wordt genoemd het meer delen van kennis en data op het gebied van cultuur, het versterken van de samenwerking tussen amateurkunst en het sociaal domein en het uitbreiden van de muziekalliantie met meerdere kunst disciplines.

Urban sports & culture

Volgens het Uitvoeringsprogramma moet de urbansector zich in Breda meer ontwikkelen om ook zo jong talent de kans te geven zich verder in deze subcultuur te ontplooien. Om dit te realiseren is er meer verbinding nodig tussen urban sports & culture en cultuureducatie en amateurkunst. Nu maken alle kinderen in het basisonderwijs al kennis met kunst en cultuur. Daarnaast wordt er ervaring opgedaan op het gebied van brede talentontwikkeling met projecten als Cultuurintro, Ontdek je Talent, SummerviBes, enz. Dit kan relatief makkelijk worden uitgebreid naar urban sports & culture.

Kunst in de publieke ruimte

Kunstwerken en projecten in de publieke ruimte gaan een directe relatie aan met de omgeving en het publiek door de publieke ruimte als podium te gebruiken. Nieuwe Veste draagt hieraan bij met community art-projecten en samenwerkingen met verschillende partners. Ook de Culturele Markthal, ons gebouw aan de Molenstraat, beschouwen we als een vorm van publieke ruimte waar velerlei activiteiten plaatsvinden en kunnen plaatsvinden. Met dit gebouw zal aan het speerpunt 'Kunst in de openbare ruimte' ook verder door ons invulling gegeven worden.

'Al generaties lang staat Nieuwe Veste borg voor de continuïteit en kwaliteit van het muziekonderwijs in Breda.'

Federatie van Bredase Verenigingen voor Blaasmuziek

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	--	---	--	--	----------------------	----------

TAAL CREATIVITEIT KUNST

LANDELIJKE,
REGIONALE EN LOKALE
PROGRAMMA'S

BASIS-
ONDERWIJS

VOORTGEZET
ONDERWIJS

Lees-
offensief

CULTUURPARTICIPATIE
IN DE VRIJE TIJD

Bibliotheek
op school

DIGITAAL
PLATFORM

TAALHUIS

Ontdek je
talent

Sport- &
cultuurintro

De ontdekking

BIBLIOTHEEK
CENTRUM

Taalpanel

Vakantie
programmering

Kunst en Cultuur
op School (CMK)

Walk & Talk

INFOPUNT
AMATEURKUNST

Talentontwikkeling

Infopunt
Digitale
Overheid

Verbinding
met culturele
stadsagenda

Programmering
activiteiten

Dienstverlening
(digi) taal,
literatuur en
informatie

CULTUUR-
ACADEMIE
BREDA

LESSEN &
CURSUSSEN

Theater

Foto &
Media

Dans

Muziek

Schrijven

Bredaplein

MAKERSBASE

CULTURELE
MARKTHAL

Beeldend

Musical

Theaterzaal

Makerstream

Afhaal
punten

Concertzaal

Community's

KINDEROPVANG

BIBLIOTHEEK
NOORD

Regenten-
kamer

Make

Game

BoekStart

BIBLIOTHEEK
ZUID

Binnen-
plein

Craft

Meet-ups

Bomen

Tech

Code Qube

Buurt-
tafels

Salon
bieb

Balletzaal

Coderdojo

First
LEGO
League

'VANUIT ONZE EXPERTISE OP HET GEBIED VAN TAAL, CREATIVITEIT EN KUNST LEVERT NIEUWE VESTE IN SAMENWERKING MET ANDEREN EEN ESSENTIËLE BIJDRAGE AAN DE PERSOONLIJKE ONTWIKKELING EN BURGERSCHAP VAN ALLE INWONERS IN BREDA VOOR EEN SOCIAAL CULTUREEL LEVENDIGE EN AANTREKKELIJKE STAD'

4. Veranderende context

4.1 Samenvatting

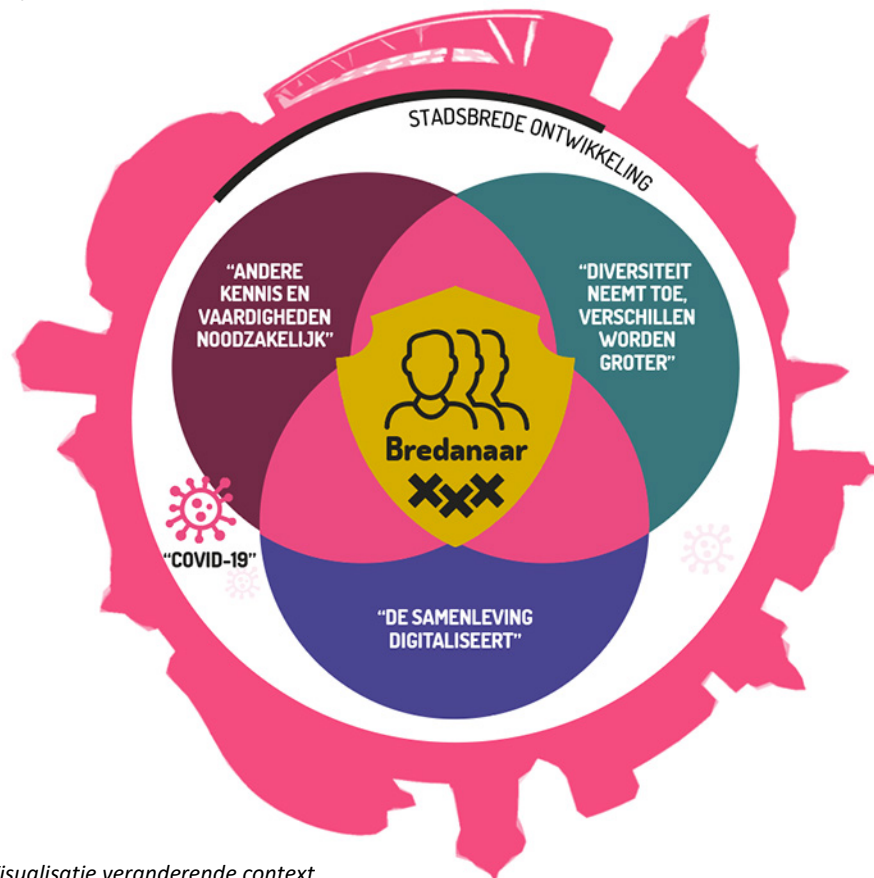
De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. Dit doet een beroep op de verander- en veerkracht van de samenleving. Veel van deze veranderingen hebben impact op het werk van Nieuwe Veste, nu en in de toekomst. De noodzaak tot veranderen is verder mede door COVID-19 ook urgenter geworden. Het is belangrijk dat Nieuwe Veste in kan spelen op deze maatschappelijk veranderende context om ook in de komende beleidsperiode van publieke waarde te zijn voor Breda. De volgende vier belangrijkste grote trends die relevant zijn voor de dienstverlening van Nieuwe Veste voor de komende jaren worden in dit hoofdstuk kort beschreven:

4.2 De samenleving digitaliseert;

4.3 Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter;

4.4 Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst;

4.5 Covid-19;

Afbeelding: Visualisatie veranderende context

4.2 De samenleving digitaliseert

De samenleving digitaliseert en dat biedt oneindig veel kansen. Door internet kunnen we mooie fotomomenten uit ons leven delen met vrienden. Met een click hebben we toegang tot miljoenen muzieknummers, boeken en films uit de hele wereld en dankzij spraakcomputers kunnen mensen die daar eerst moeite mee hadden, toch communiceren.

En communiceren doen we. Iedereen kan informatie en kennis delen via internet en laagdrempelig kennis ontwikkelen. Mogelijkheden op internet veranderen het uitwisselen van informatie steeds meer naar het digitaal 'beleven' en 'ontmoeten'. Niet dat digitaal beleven het bezoeken van een live concert overbodig maakt of het bekijken van de Nachtwacht in het echt. Nee, online en offline versterken elkaar en zorgen voor meer mogelijkheden, ondersteuning en comfort in het dagelijkse leven en het werk.

Als je digi-taalvaardig bent tenminste. En niet alleen bent, maar ook blijft. Hoewel bijna ieder huishouden inmiddels internet heeft (in 2018 98%) en alles met elkaar verbonden is, is niet iedereen even digivaardig. 'Ongeveer 11% van de Nederlanders van 16 tot 65 jaar heeft geen of weinig ervaring met de computer. Onder Nederlanders van 55 jaar en ouder is dit zelfs zo'n 20%. Van de laaggeletterden in Nederland kan ruim 30% niet goed omgaan met een computer'. Voor Breda zijn deze cijfers vergelijkbaar. Deze mensen kunnen onvoldoende zelfstandig informatie opzoeken en verwerken op de computer. Met name voor groepen die kwetsbaar zijn of in het werkend leven om moeten kunnen gaan met (digitale toepassingen van) teksten is dit een groot probleem.

Maar ook mensen en bedrijven die wel digitaal actief zijn zullen zich blijvend moeten ontwikkelen. Niet alleen in 'knoppenvaardigheden' maar ook in het kunnen vinden van je weg in complexe informatiestromen. Zo leveren Big Data, Artificial Intelligence, Internet of Things en algoritmes nieuwe mogelijkheden om de samenleving en economie draaiende te houden. Het biedt mensen allerlei mogelijkheden om beter te kunnen participeren in de samenleving. Tegelijkertijd kunnen deze technologische mogelijkheden onze fundamentele rechten en vrijheden ook bedreigen. Bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, privacy, discriminatie en vrije meningsuiting⁷. Ook wisselt de kwaliteit en de waarde van informatie doordat iedereen kennis kan delen en leidt de veelheid aan informatie tot keuzestress. Mensen zijn constant op zoek naar authentieke en aansprekende kennis en informatie die voor hen persoonlijk relevant is en deze moet onmiddellijk ("catch me in a second") en overall ("anytime and anyplace") beschikbaar zijn. Tegelijkertijd zoeken mensen, als anti-reactie, naar mogelijkheden om terug naar de eenvoud van rust en menselijke maat te gaan.

En dat in een samenleving waarin technologische veranderingen elkaar steeds sneller opvolgen en steeds dieper verweven raken in alle aspecten van de maatschappij. Van samen leven, tot samen werken en samen leren. Vandaag en morgen.

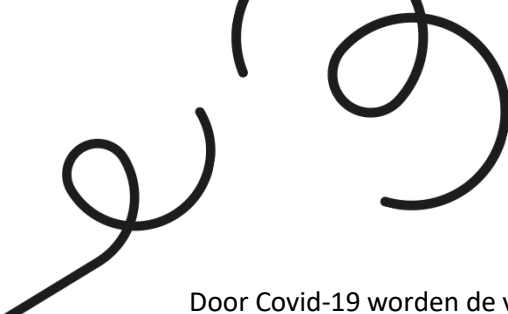
4.3 Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter

De Nederlandse bevolking groeit en verandert van samenstelling. De diversiteit neemt toe en verschillen worden groter. In de laatste twintig jaar is de Nederlandse bevolking met 1,5 miljoen gegroeid door toenemende vergrijzing, immigratie en arbeidsmigratie. Waar voorheen immigranten uit enkele landen afkomstig waren neemt de diversiteit aan achtergronden toe. Ook in Breda. Zeker nu de stad zich profileert als internationaal knooppunt waardoor vele culturele achtergronden en talen een weg zoeken om het culturele leven in Breda te verrijken.

Als 9^e stad van Nederland anticipeert Breda op deze veranderende samenstelling van de bevolking door niet alleen liefde te koesteren voor traditie maar ook lef te tonen voor vernieuwing. Aangetrokken door de rijke tradities en historie waar de Nassaus, defensie, carnaval, jazz, beeldcultuur en blaasmuziek veel kleur hebben gegeven, investeert de stad in stedelijke doorontwikkeling met economische en culturele aantrekkingskracht. Met het Havenkwartier als culturele trekpleister en de positionering van Breda als smart city en internationale hotspot voor toegepaste technologie en creativiteit. Gemeente Breda stelt daarop in haar beleidsvisie “In verband met Cultuur” recht te zullen doen aan Bredase kunst en cultuur in al zijn rijkdom en verscheidenheid.

Om de culturele infrastructuur van Breda in al zijn verscheidenheid aan te laten sluiten bij de ambities van de stad en de veranderende samenstelling van de bevolking is het van belang om de culturele infrastructuur opener te maken. Culturele nieuwkomers en kruisbestuiving tussen diverse culturele groepen en kunst disciplines krijgen hierdoor meer ruimte. De huidige ‘ons-kent-ons’ cultuur is hiervoor een belemmering, zo blijkt uit de monitor ‘Waarde van Cultuur’. Mede daardoor is de culturele infrastructuur bescheiden en ligt het aantal culturele voorzieningen en aanbod per hoofd van de bevolking in Brabant lager dan in veel andere provincies.

Naast dat de diversiteit toeneemt worden verschillen groter, ook in de kwaliteit van leven. In Nederland hebben 2,5 miljoen mensen van 16 jaar en ouder moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Laaggeletterdheid begint met een taalachterstand op jonge leeftijd en raakt aan levensdomeinen zoals geld, gezondheid en werk. Laaggeletterden zijn vaker (langdurig) arm dan niet-laaggeletterden, hebben vaker schulden, gezondheidsproblemen, hun arbeidsmarktpositie is minder gunstig¹⁵. Sociale, financiële, (digi)tale armoede bemoeilijkt het kunnen participeren in de samenleving. Zeker nu de overheid, in de participatiesamenleving, een groter beroep doet op zelfredzaamheid en zorg voor elkaar.

Door Covid-19 worden de verschillen tussen arm en rijk alleen maar groter waarbij vooral kinderarmoede zeer schrijnend is. Dat zeggen 15 burgemeesters van verschillende steden in Nederland, waaronder Breda. Zij roepen het kabinet op om meer te investeren in ‘kwetsbare’ delen van gemeenten omdat de Covid-19 crisis daar het hardst toeslaat. De burgemeesters zeggen zo ‘een tweedeling tegen te willen gaan; “in een inclusieve gemeente doet iedereen mee en wordt niemand uitgesloten”. Ook zonder de Covid-19crisis neemt de armoede de komende vijftien jaar sterk toe, aldus SCP en CPB.

Zowel de groter wordende verschillen als de toename van diversiteit leidt tot nieuwe maatschappelijke uitdagingen, vooral op het gebied van sociale cohesie. In buurten met veel verscheidenheid is het samenleven van inwoners ingewikkelder. Maar Breda heeft verscheidenheid en verbondenheid in haar DNA. Breda brengt het samen.

4.4 Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst

Bereid je voor op vaardigheden van morgen in een permanent veranderende samenleving. Digitalisering en automatisering leiden tot andere banen en werkzaamheden in de toekomst. Organisaties passen hun systemen en werkwijzen hier vandaag al op aan. Andere vaardigheden zijn gewenst. Behoeften van mensen veranderen en nieuwe ontwikkelvragen worden gesteld.

In 2018 ondertekenden partners uit bedrijfsleven, onderwijs, zorg en overheid het manifest “Wet op behoud van creativiteit”. Creativiteit is volgens hen de grondstof voor de toekomst van Brabant. Creativiteit maakt vindingrijk, zet aan tot onderzoeken, vrij denken, experimenteren en creëren. Vaardigheden die noodzakelijk zijn voor de uitdagingen in ons leven en de samenleving en economie van de toekomst. Het manifest, dat ook ondertekend is door de Gemeente Breda en Nieuwe Veste, stelt dat iedereen zijn of haar aangeboren creativiteit moet kunnen benutten en ontwikkelen.

Specifiek in Breda liggen er kansen voor de creatieve industrie in een sterke verbinding met onderwijs en bedrijfsleven. In de economische visie “Internationale hotspot voor toegepaste technologie en creativiteit” spreekt Breda de ambitie uit om in 2030 deze hotspot te zijn door activiteiten te versterken van ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden die samen een levendig en effectief ecosysteem vormen waarin mensen doelgericht samenwerken aan versterking van de economie en aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke opgaven.

Maar voordat je als volwassene deelneemt aan de samenleving en het arbeidsproces ga je eerst naar school waar je van basis- naar voortgezet en vervolgonderwijs doorstroomt. In dit licht wordt

landelijk het curriculum herzien zodat leerlingen zich optimaal kunnen blijven voorbereiden op hun toekomst en hun deelname aan de maatschappij. En dat is hard nodig.

Uit internationaal onderzoek (PISA) blijkt dat de leesvaardigheid onder Nederlandse jongeren achteruitgaat. Een op de vier leerlingen loopt risico op laaggeletterdheid. Om je kennis en potentieel te verruimen – en om deel te kunnen nemen aan de maatschappij – is het van belang om teksten te kunnen begrijpen, te duiden en te kunnen gebruiken. Daarnaast is lezen ook leuk. Al denken Nederlandse leerlingen hier blijkbaar anders over. Zij behoren tot de minst gemotiveerde lezers wereldwijd.

Naast het beheersen van zaakvakken zoals taal en rekenen zijn ook andere vaardigheden nodig in de samenleving die een rol spelen bij alle vak- en leergebieden in het onderwijs zoals Nederlands, digitale geletterdheid, kunst & cultuur en burgerschap. Het gaat om een samenhangende, brede mix van kennis en vaardigheden, brede vaardigheden. Kritisch, creatief en probleemoplossend denken is hier een onderdeel van. Maar ook sociale en culturele vaardigheden, samenwerken en communiceren om de diversiteit in de samenleving te laten werken en om menselijke relaties betekenis te geven. Zelfreflectie, verbeeldingskracht en artistiek-creatieve vermogens prikkelen levensvragen en dragen bij aan de culturele identiteit; wie ben ik, wat zijn mijn drijfveren en talenten? Wie ben jij, wie zijn wij? Vanuit respect en waardering voor ieders eigenheid. Vanuit kennis en vaardigheden die vandaag en morgen van pas komen.

4.5 Covid-19

Hoewel we Covid-19 graag als tijdelijke situatie ervaren, is de impact van deze pandemie op zowel de korte als de (middel)lange termijn groot. Culturele instellingen zijn hard getroffen. Een enorme kring van zzp'ers zoals makers, muzikanten, kunstenaars, geluidstechnici zijn zo mogelijk nog harder geraakt. Door eerdere Rijks bezuinigingen en hervormingen stond de culturele sector reeds onder druk. Deze ontwikkelingen zijn een bedreiging voor de levensvatbaarheid van de sector maar bieden ook nieuwe kansen voor de toekomst.

De agenda van de stad is verschaald. Evenementen, concerten, exposities zijn afgelast. Ouderen die actief zijn in muziekverenigingen hebben zorgen over hun gezondheid en twijfelen; is het wel veilig om naar de repetitie te gaan? Wie digitaal vaardig is heeft zich met de wereld verbonden gevoeld tijdens de lock-down periode. Wie geen toegang had tot internet of niet voldoende vaardig was kon moeilijk thuis muziekonderwijs volgen, de kleinkinderen zien en informatie vergaren. Voorlopig is Covid-19 nog onder ons en is de impact op de sector groot en langdurig merkbaar.

Hoe verder? De culturele sector anticipeert snel en ontwikkelt nieuwe vormen en modellen om toeschouwers, beoefenaars en bezoekers sociaal veilig te kunnen bedienen en kunst en cultuur financieel rendabel dicht bij de mensen te brengen. Artiesten geven online concerten en presenteren digitaal nieuwe albums en zoeken vooral ook naar mogelijkheden om de (collectieve) live ervaring met voorstellingen, al is het dan op 1.5 meter afstand, te behouden.

Ook heeft Covid-19 zichtbaar gemaakt hoe krachtig taal, kunst en creativiteit is. Er is muziek gemaakt voor ouderen in quarantaine, er zijn artistieke fotochallenges en gedichtencirkels viraal gegaan waar iedereen aan mee kon doen. Covid-19 doet een beroep op de creativiteit. Zowel artistiek als in het omgaan met disrupties in het dagelijkse leven.

Het maatschappelijke sentiment over de waarde van kunst en cultuur is genuanceerd; is het iets voor erbij, voor in de vrije tijd zoals het bestuursakkoord 2020-2023 van de provincie Noord-Brabant suggereert of is het meer dan ooit een belangrijk fundament voor een vitale samenleving? Meer dan ooit is duidelijk geworden dat kunst, vindingrijkheid en (digi)taalvaardigheden kansen vergroten om te kunnen blijven participeren.

Meer dan ooit is ook duidelijk dat digitalisering een positieve bijdrage kan leveren aan de manier van samen leven, werken en recreëren. Ervaringen met thuiswerken, online onderwijs en online concertbezoeken maakt dat afstanden makkelijker overbrugbaar zijn. Breda als werk- en woonstad met ruimte, vrijheid en een cultureel bruisend leven zou aantrekkelijker kunnen worden voor jong en oud. Dat vraagt om een veerkrachtig fundament met aantrekkelijke culturele basisvoorzieningen en een bijbehorende toekomstbestendige infrastructuur.

‘Al jaren werken we succesvol samen met de Makersbase van Nieuwe Veste. Dit gaat prettig, constructief en vol energie, waarin het pakken van kansen voorop staat. Mede hierdoor vinden elke maand onze Coderdojo's plaats. Hier leren we de Bredase jeugd de vaardigheid van programmeren. Een belangrijke 'taal' voor nu en de nabije toekomst.’

Peter Brouwers - Voorzitter Stichting BITS

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	---	---	---	---	----------------------	----------

5. Wijzigende rol en opgave Nieuwe Veste

5.1 Samenvatting

De dienstverlening van Nieuwe Veste is verankerd in de wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen, het manifest “wet tot behoud van creativiteit” en het gemeentelijk beleid op het gebied van taal, onderwijs, kunst en cultuur. Sinds de verzelfstandiging in 2012 hebben wij een ontwikkeling doorgemaakt van vooral een aanbieder van diensten naar een netwerkorganisatie. In de afgelopen vier jaar stond de samenwerking met diverse organisaties in de stad dan ook centraal. Hiermee konden wij namelijk onze ambitie om alle inwoners van Breda te bereiken met taal, creativiteit en kunst beter bereiken. De komende jaren zal het eigen aanbod in deze samenwerking een logische plaats krijgen en aanvullend zijn op wat er al in de stad aanwezig is en aangeboden wordt. Daarnaast breiden wij in de beleidsperiode '21-'24 onze rol als netwerkorganisatie uit met de rol van platformorganisatie, waardoor alle partijen en inwoners van Breda gelijke toegang krijgen tot en deel kunnen nemen aan het culturele leven van Breda. In het licht van alle ontwikkelingen, zien wij vier strategische opgaven voor de nieuwe beleidsperiode.

5.2 Wijzigende rol

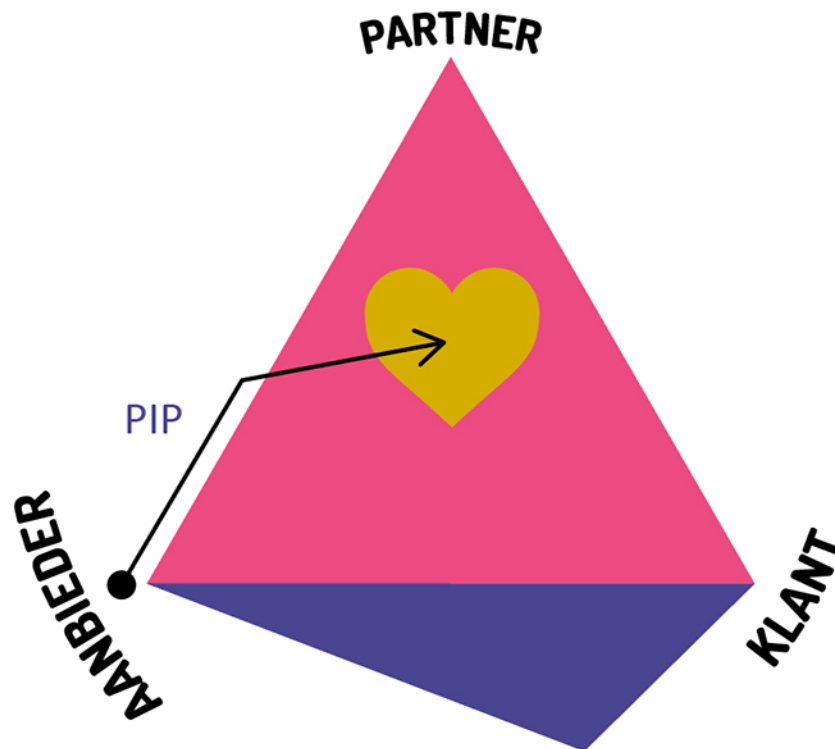
Sinds de samenvoeging, in 2012, van voorheen de Bibliotheek Breda, Centrum voor de Kunsten en Cultuurwinkel heeft Nieuwe Veste zich sterk gemaakt om, vanuit onze rol als aanbieder, de diensten op het gebied van taal, creativiteit en kunst niet alleen separaat aan te bieden maar ook te integreren en hierin cross-overs te maken. Onze grondgedachte daarbij is dat alle inwoners van Breda, van jong tot oud, hiermee vanuit meerdere perspectieven toegang kunnen krijgen tot taal, creativiteit en kunst en dat de kracht van integraliteit bijdraagt aan het wegnemen van mogelijke drempels en zelfs extra inspiratie en verbreding biedt.

In het beleidsplan ‘Partner in Participatie’ werd samenwerken met strategische partners een volgend speerpunt. Vanuit de overtuiging dat vanuit samenwerking meer impact gemaakt kan worden op de culturele ontwikkeling van Breda en haar inwoners heeft Nieuwe Veste zich tot een netwerkorganisatie ontwikkeld. Vanuit die rol is de dienstverlening uitgebreid en afgestemd op verschillende doelgroepen in bijvoorbeeld onderwijs en het sociaal domein. Deze integrale benadering van inhoud, doelgroepen en netwerken heeft niet alleen binnen Nieuwe Veste tot innovatie geleid. Het samenwerken met andere organisaties en initiatieven (domein overstijgend, van buurtvereniging tot culturele aanbieder) heeft de mogelijkheden om te komen tot betekenisvolle dienstverlening sterk vergroot.

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	---	--	---	---	----------------------	----------

In de komende beleidsperiode zetten we de lijn van “Partner in Participatie” daarom door. Het is echter onze ambitie om in onze opgave nog verder op te schuiven naar het cultureel-maatschappelijke hart van de samenleving. Er is een enorme diversiteit onder inwoners en culturele initiatieven in de stad. “Cultuur Verbindt!” en Nieuwe Veste zet zich in om de interactie tussen diverse groepen in de stad te bevorderen, vanuit een vitale basis op het gebied van taal, creativiteit en kunst. Met een dienstverlening voor alle inwoners van Breda, in samenwerking met partners en een eigen aanbod wat daarbij past.

In onze missie vatten we dit als volgt samen: *“Vanuit onze expertise op het gebied van taal, creativiteit en kunst levert Nieuwe Veste in samenwerking met anderen een essentiële bijdrage aan de persoonlijke ontwikkeling en burgerschap van alle inwoners van Breda voor een sociaal cultureel levendige en aantrekkelijke stad.”*

Afbeelding: Wijzigende rol Nieuwe Veste - Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving

5.3 Wijzigende opgave

Als multifunctionele organisatie biedt Nieuwe Veste integrale dienstverlening op het gebied van taal, creativiteit en kunst. Deze dienstverlening heeft maatschappelijke meerwaarde. Sterker nog, sommige aspecten zijn relevanter dan ooit gezien cultureel-maatschappelijke en technologische

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	---	--	---	---	----------------------	----------

veranderingen in de samenleving die invloed hebben op gedrag, verwachtingen en behoeften van mensen. Deze dienstverlening vindt haar ankers in het gedachtegoed van UNESCO dat zich vertaalt naar de 5 wettelijke kerntaken van de Bibliotheek die vastgelegd zijn in de WSOB:

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. Organiseren van ontmoeting en debat; en
5. Laten kennis maken met kunst en cultuur.

Daarnaast is het in 2018 door partners uit bedrijfsleven, onderwijs, zorg en overheid ondertekende manifest “Wet op behoud van Creativiteit” een tweede grondslag voor onze basisdienstverlening. Het manifest stelt dat iedereen zijn of haar aangeboren creativiteit moet kunnen benutten en ontwikkelen omdat creativiteit aanzet tot vaardigheden die noodzakelijk zijn voor de uitdagingen in ons leven en economie van de toekomst.

Tot slot is het door de gemeente geformuleerde beleid op het gebied van taal, onderwijs en kunst en cultuur een uitgangspunt voor dit beleidsplan.

Dankzij jarenlang consistent beleid van Gemeente Breda bevindt de stad zich in de unieke positie te beschikken over een multifunctionele organisatie als Nieuwe Veste die dienstverlening op het gebied van taal, creativiteit en kunst integraal benadert en daarmee het fundament voor verdere culturele ontwikkeling van de stad Breda en haar inwoners waarborgt. Een eerste elementaire opdracht voor Nieuwe Veste is om deze basisdienstverlening op een toekomstbestendige manier voor alle inwoners van Breda toegankelijk te laten zijn. De gemeente Breda maakt dit mogelijk in de vorm van een structurele subsidie. Klanten dragen daarnaast financieel bij door betaling voor een afgenomen les of lidmaatschap. Ook in de nieuwe beleidsperiode zien wij *het borgen van een vitale basisdienstverlening* als een noodzakelijke vruchtbare bodem onder verdere culturele ontwikkeling van Breda en voor strategische vernieuwing bij Nieuwe Veste.

Al in 2016 stelden wij met ons beleidsplan ‘Partner in Participatie’, met onze dienstverlening aan te willen sluiten op gezamenlijke opgaves in de stad en die samen met partners op te zullen pakken. Wanneer we terugblikken op de aanpak die we in onze vorige beleidsperiode hanteerden, zien we dat we een basis hebben gelegd die ook in 2020 nog van waarde is. Er zijn leerlijnen op het gebied van Taal en Media en op het gebied van Creativiteit ontwikkeld, in samenwerking met onze partners en op basis van cofinanciering. Deze dienstverlening is aanvullend op onze basisdienstverlening en specifiek afgestemd op de verschillende doelgroepen. Daarnaast werkten we ook op wijkniveau samen met aanbieders die in die specifieke wijk actief zijn. Partners geven aan dat zij de huidige

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	---	--	---	---	----------------------	----------

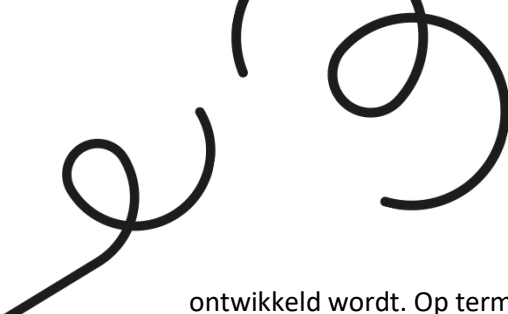
samenwerking met Nieuwe Veste willen verstevigen en verdiepen: van samen projecten doen naar gezamenlijk programmeren; opgavegericht.

De context voor verdere samenwerking op het gebied van cultuureducatie in Breda verandert echter. In hoofdstuk 3 is al vermeld dat in het Uitvoeringsprogramma van Gemeente Breda gesteld wordt dat 'om te komen tot een gelijkwaardig speelveld voor aanbod bij binnen- en buitenschoolse cultuureducatie de nadruk bij de prestatieafspraken met Nieuwe Veste komt te liggen op duurzame ontwikkeling van cultuureducatie en amateurkunst in Breda'. Nieuwe Veste dient haar eigen aanbod zo om te bouwen dat dit een meerwaarde is ten opzichte van de private sector en een basis is voor een duurzame ontwikkeling van cultuureducatie en amateurkunst in Breda. Dit betekent dat Nieuwe Veste in de nieuwe beleidsperiode zich zal richten op *het ombouwen van eigen aanbod op het gebied van kunst- en cultuureducatie, naar een stadsbrede keten van talentontwikkeling*.

We zien kansen voor verdere strategische vernieuwing op basis van vier megatrends die van invloed zijn op ons werkgebied en daarmee op de diensten en producten die wij leveren om van publieke meerwaarde te blijven. Omdat verschillen steeds groter worden in de samenleving en deze steeds verder digitaliseert ontstaan enerzijds groepen voor wie aansluiting met de samenleving en het arbeidsproces lastiger wordt. Covid-19 versterkt de ontwikkelingen als gevolg van deze trends. Anderzijds is er een waaier aan culturele diversiteit in de stad Breda, die niet vanzelfsprekend gezien, gevonden en beleefd wordt. Terwijl het voor iedereen van belang is om vanuit zijn eigen, exclusieve, talenten van betekenis te kunnen zijn en blijven in onze samenleving.

Op basis van de waarden van een publiek toegankelijke organisatie (als een bibliotheek), namelijk onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, toegankelijkheid, pluriformiteit en authenticiteit, *breidt* Nieuwe Veste in de nieuwe beleidsperiode haar *rol als netwerkorganisatie uit met de rol van platformorganisatie* waardoor alle partijen in en inwoners van Breda gelijke toegang krijgen om deel te nemen aan en onderdeel te zijn van het culturele leven van Breda. Nieuwe Veste wil stimuleren dat deze groepen elkaar ontmoeten om elkaar te verrassen en in gesprek te gaan. Sociale inclusie en participatie voor alle inwoners van Breda is, naast gelijke toegang, dan ook een tweede leidraad voor de ontwikkeling van een platformfunctie.

Omdat Nieuwe Veste in haar rol opschuift naar het cultureel-maatschappelijke hart van de samenleving en een platformfunctie ontwikkelt is er nog een vierde strategische vernieuwing waar Nieuwe Veste in de beleidsperiode '21-'24 op inzet. Onze fysieke dienstverlening op het gebied van culturele educatie en participatie wordt uitgebreid met online oplossingen die de culturele dienstverlening op het gebied van cultuureducatie en -participatie in Breda zichtbaar, meetbaar en persoonlijk relevant kunnen maken. Dit betekent dat Nieuwe Veste meer data- en klant-gedreven zal gaan werken, een competentie die niet alleen ter verbetering van de eigen dienstverlening

ontwikkeld wordt. Op termijn zal Nieuwe Veste deze competentie ook als een ‘public intelligence functie’ aan de culturele infrastructuur van Breda aanbieden. Met als doel de ontwikkeling van deze online dienstverlening in de stad Breda aan te laten sluiten op de behoeften en mogelijkheden van haar inwoners. Dit betekent voor Nieuwe Veste dat zij in de beleidsperiode ’21-’24 zich intern sterk maakt voor *het creëren van een klimaat van continu leren en ontwikkelen* om op termijn ook extern en *stadsbreed dienstverlening op het gebied van culturele educatie en participatie meetbaar, zichtbaar en persoonlijk steeds relevanter te maken.*

Samengevat ziet Nieuwe Veste zich in de beleidsperiode ’21-’24 gesteld voor vier strategische opgaven:

1. Waarborgen vitale dienstverlening.
2. Ombuigen van het eigen aanbod naar een stadsbrede keten van talentontwikkeling.
3. Samenwerkingsvormen uitbreiden en doorontwikkelen tot een platformfunctie ten behoeve van alle inwoners van Breda:
 - Alle kinderen tot 12 jaar, binnen- en buitenschools;
 - Alle jongeren van 12-25 jaar, met name die we kunnen bereiken;
 - Alle volwassenen, met name voor wie taal, creativiteit en kunst niet vanzelfsprekend is.en
4. Creëren van een klimaat van continue ontwikkelen en verbeteren ten behoeve van de eerste drie strategische opgaven van Nieuwe Veste en verdere culturele ontwikkeling van de stad Breda en haar inwoners.

Deze strategische opgaven impliceren behalve een financiële verandering ook een zeer ambitieuze inhoudelijke transitie van onze totale dienstverlening.

‘Onze samenwerking met Nieuwe Veste maakt dat er een verduurzaming van onze impact wordt gerealiseerd in de vorm van meer kunst- en cultuurparticipatie tot in de haarvaten van de stad.’

Nana Van Moergestel – Artistiek leider Dansnest

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	---	--	---	---	----------------------	----------

6. Strategische opgaven

6.1 Samenvatting

Voor de beleidsperiode '21-'24 staan vier strategische opgaven centraal:

- **Waarborgen vitale dienstverlening**, gericht op alle inwoners van Breda als voedingsbodem voor de culturele ontwikkeling van alle inwoners van Breda en daarmee ook van de stad zelf;
- **Ombuigen van het eigen aanbod naar een stadsbrede keten van talentontwikkeling**. We werken vanuit een stedelijke rol aan een veerkrachtige en toekomstbestendige culturele infrastructuur met als doel om culturele ontwikkeling voor alle inwoners mogelijk te maken.
- **Samenwerkingsvormen uitbreiden en doorontwikkelen tot een platformfunctie**. Met een publiek toegankelijke, vrije ruimte (fysiek en online) waar behoeften en interesses gedeeld kunnen worden krijgen alle partijen en inwoners van Breda gelijke toegang tot het culturele leven van Breda, om cultuur te kunnen beleven en/of er aan te kunnen deelnemen.
- **Creëren van een klimaat van continu ontwikkelen en verbeteren ten behoeve van de eerste drie strategische opgaven**. Dat begint met het ontwikkelen van nieuwe competenties in onze eigen organisatie. En met het vastleggen van data en dit op passende en betrouwbare wijze omzetten in informatie die toegankelijk is. Met een houding en werkwijze gericht op samenwerking en co-creatie.

6.2 Strategische opgave 1: Waarborgen vitale dienstverlening

Definitie strategische opgave

Ook in de nieuwe beleidsperiode zien wij het waarborgen van *vitale basisdienstverlening gericht op alle inwoners van Breda* als een belangrijke grootstedelijke opgave. Onder basisdienstverlening verstaat Nieuwe Veste de dienstverlening waaruit zij oorspronkelijk is ontstaan, zoals de Bibliotheek en het Centrum voor de Kunsten, aangevuld met nieuwe vormen van dienstverlening zoals bijvoorbeeld de Makersbase.

Wij geloven dat deze basisdienstverlening een voedingsbodem is voor verdere culturele ontwikkeling van de stad Breda en haar inwoners en dat Nieuwe Veste een opdracht heeft de toegang hiertoe voor elke inwoner van Breda te waarborgen. Als, door de Gemeente aangewezen, 'sector instituut' dragen wij zorg voor een gezond en vitaal ecosysteem en bewaken wij de kwaliteit en jagen deze aan.

Tot de basisdienstverlening rekenen wij de Bibliotheek en haar collectie, L&C (lessen en cursussen) en de Makersbase als toegankelijke werkplaats.

Doel en scope strategische opgave

In de beleidsperiode '21-'24 richten we onze focus op het aanpassen van de dienstverlening aan de eisen van deze tijd (digitalisering/ Covid-19) en behoefte gestuurd verder ontwikkelen daarvan door:

- Digitale toegang tot bredere (dan boeken) en onafhankelijke collectie;
- Blended learning voor educatie op het gebied van taal, creativiteit en kunst als kerncompetentie en kennisfunctie, ook toegankelijk voor andere aanbieders in de stad;
- Aandacht voor behoud van klanten (preventief en win-back);
- Heroverweging abonnement structuur o.a. in het licht van de maatschappelijke functie van de Bibliotheek;
- Herontwerp aanbod en inrichting L&C, op basis van onderzoek en (transitie)plan stadsbrede keten van talentontwikkeling;
- Herontwerp klantreis en bijpassende technische ondersteuning inzake communicatie, levering en facturering aan klanten.

Met als *doel* het duurzaam inzetbaar en toegankelijk houden van deze basisdienstverlening voor alle inwoners van Breda. De gemeente Breda maakt dit mogelijk in de vorm van een structurele subsidie. Klanten dragen daarnaast financieel bij door betaling voor een afgenomen les of lidmaatschap.

Strategische verandering

Hernieuwde aandacht voor de aanbiedersrol van Nieuwe Veste als basis onder overige dienstverlening en verdere strategische vernieuwing.

6.3 Strategische opgave 2: Stadsbrede ketens van talentontwikkeling

Definitie strategische opgave

In de nieuwe beleidsperiode richten wij ons op *het ombouwen van eigen aanbod op het gebied van kunst- en cultuureducatie, naar stadsbrede ketens van talentontwikkeling, in samenhang met elkaar en de stadsagenda, gericht op specifieke doelgroepen.*

Onder kunst- en cultuureducatie verstaan wij dienstverlening aan (eind)gebruikers, als:

- Onderwijsinstellingen 0-25 jaar (kinderopvang, primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaaronderwijs en mogelijk ook hoger onderwijs);
- Zorg en welzijnsdomeinen;
- Amateurkunstenaars, van alle leeftijden, al dan niet georganiseerd;
- Bedrijfsleven;
- Overige (private) aanbieders van kunst- en cultuureducatie in de stad.

We werken vanuit een grootstedelijke rol aan veerkrachtige en toekomstbestendige culturele infrastructuur met als doel om de culturele ontwikkeling voor alle inwoners mogelijk te maken. Via het onderwijs bereiken we alle jeugdigen, in de vrije tijd amateurs en in samenwerking met andere domeinen doelgroepen vanuit een cultureel maatschappelijke opgave. Vanuit onze netwerkrol brengen we behoefte en aanbod bij elkaar en dragen we zorg voor leerlijnen. We faciliteren, coachen en delen kennis om culturele ontwikkeling van de ontvangende en aanbiedende partij blijvend te stimuleren.

We werken vanuit duurzaamheid, diversiteit en een visie op kwaliteit waarin te allen tijde de eindgebruiker centraal staat en aanbod kwalitatief waardevol en passend is voor de vraag, behoefte en of stedelijke opgave.

Met name daar waar de private sector het niet alleen (meer) kan springt Nieuwe Veste in zonder het eigenaarschap van de particuliere markt over te nemen. Voor alle inwoners van Breda, en zeker voor groepen voor wie toegang tot kunst- en cultuureducatie niet vanzelfsprekend of juist noodzakelijk is voor verdere deelname aan de samenleving. Hierbij moet gedacht worden aan projecten als vroeg- en voorschoolse cultuureducatie, Bibliotheek op school, Bibliotheek aan huis, Taalhuis, Cultuureducatie binnenschools (CMK), Cultuurintro, Ontdek je talent. Projecten waarin Nieuwe Veste actief is als netwerkorganisatie en regie neemt op het ontwikkelen en samenstellen van passend educatief aanbod met inzet van vele aanbieders in de stad.

Doel en scope strategische opgave

In de beleidsperiode gaan we onze focus richten op het aanpassen van de dienstverlening aan de ambities van de stad Breda (open Culturele infrastructuur), eisen Gemeente Breda (ombouw eigen aanbod Nieuwe Veste) en behoefte van de inwoners Breda (ontwikkeling kennis en vaardigheden voor de toekomst) door focus op:

- Verdere ontwikkeling leerlijnen (Taal & Media/ Creativiteit) i.s.m. partners op basis van duurzame financiering (bijvoorbeeld cofinanciering);
- Onderzoek naar structuur en behoefte van aanbieders private sector en inwoners Breda;
- Ontwikkelen van een visie op de keten van talentontwikkeling wat het hele ontwikkelspectrum beslaat van kennismaken naar verdiepen tot professionaliseren. Nieuwe Veste heeft als expertise de amateurkunst en cultuureducatie en brengt dit in samenhang met professionele kunsten en makers;
- Opstellen transitieplan ombouw eigen aanbod Lessen & Cursussen met, afhankelijk van verder onderzoek en de mogelijkheden voor samenwerking met private sector, daarin accentverschillen in de keten van talentontwikkeling;
- Visievorming en implementatieplan met betrekking tot de waarde van creativiteit & kunst;

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	---	--	---	--	----------------------	----------

- Visievorming en implementatieplan voor creativiteit als basisvaardigheid, grondstof voor innovatie en integraal onderdeel van kunst;
- Opstellen en implementeren van een transitieplan – als onderdeel van onze digitale strategie – voor (huidige versnipperde) digitale dienstverlening (catalogi en websites) van aanbieders van kunst- en cultuureducatie. Met als doel om op basis van een heldere klantreis aanbod op één plaats zichtbaar te maken en zoveel mogelijk Bredanaars te laten participeren.

Met als *doel* het creëren van een open infrastructuur waarmee educatie op het gebied van taal, creativiteit en kunst in Breda als geheel, en in al haar verscheidenheid, op een toekomstbestendig manier kan groeien. Voor alle inwoners van Breda. Dienstverlening binnen deze opgave wordt afgestemd op verschillende doelgroepen en vindt plaats op basis van duurzame financiering (waaronder cofinanciering).

Strategische verandering

Van aanbieder naar netwerk(regisseur) voor private sector. Programmeren met partners vanuit gezamenlijke opgave op basis van duurzame financiering.

6.4 Strategische opgave 3: Ontwikkelen Platformfunctie

Definitie strategische opgave

Als publiek toegankelijke organisatie *breiden wij* in de nieuwe beleidsperiode *onze rol als netwerkorganisatie uit tot die van platformorganisatie* waardoor alle partijen en inwoners van Breda gelijke toegang krijgen tot het culturele leven van Breda, om cultuur te kunnen beleven en/of er aan te kunnen deelnemen. Sociale inclusie voor alle inwoners van Breda is, naast gelijke toegang, een tweede leidraad voor de ontwikkeling van een platformfunctie.

Onder een platformfunctie verstaan wij *een publiek toegankelijke, vrije ruimte* (fysiek en online) waar behoeften en interesses van doelgroepen gedeeld kunnen worden en waar inspirerende content op het gebied van taal, creativiteit en kunst gemaakt, aangeboden, gedeeld en geconsumeerd kan worden.

Onder sociale inclusie verstaan wij het uitnodigen van *diverse doelgroepen* en *community's*, amateurkunstenaars, professionele makers, instellingen en bedrijven om elkaar te *ontmoeten*, te verrassen en van gedachten te wisselen. Sociale inclusie omvat ook het faciliteren van actieve cultuurbeleving door in vormen van *co-creatie* tot culturele programmering te komen, bijvoorbeeld op lokaal relevante onderwerpen. Het stimuleren en inzetten van creativiteit en kunst prikkelt hierbij de fantasie en de verbeeldingskracht en biedt daarmee ruimte voor ontmoeting, reflectie en dialoog vanuit een nieuw en gelijkwaardig perspectief.

Wij zien dat onze opdracht gelegen is in het faciliteren van cultuurparticipatie in Breda op een manier die a) recht doet aan de toenemende diversiteit in Breda en b) sociale inclusie bevordert. Aangezien “het organiseren van ontmoeting en debat” en “het laten kennis maken met kunst en cultuur” een belangrijke kerntaak is hebben wij na de verbouwing van de Bibliotheek in het Centrum van Breda de “Culturele Markthal” geopend. Het bieden van een publiek toegankelijke vrije ruimte is echter niet plaatsgebonden. De essentie van een platformfunctie gaan wij verder ontwikkelen, zowel on als offline en op (soms tijdelijke) plaatsen in de stad waar culturele interactie en sociale inclusie kan ontstaan.

Doel en scope strategische opgave

In de beleidsperiode richten we onze focus op:

- Het maken van culturele verbindingen tussen losse programmering (van Nieuwe Veste en vanuit de programmering in de stad) en deze als platform in samenhang zichtbaar maken voor diverse groepen in de stad;
- Het ontwikkelen van publiek toegankelijke en lokaal relevante programmering in vormen van samenwerking, waaronder co-creatie, gericht op ontsluiten van de culturele diversiteit van de stad Breda en het bevorderen van sociale inclusie. Het ruimte geven aan en duurzaam ontwikkelen van amateurkunst en dit in verbinding brengen met andere makers in de stad is hierbij een apart speerpunt;
- Opstellen heldere klantreis waarbij on- en offline faciliteiten maximaal ondersteunend zijn aan lokaal relevante programmering en samenwerkingen;
- Het opstellen en implementeren van een transitieplan – als onderdeel van een digitale strategie – voor een stadsbreed toegankelijk contentplatform voor cultuurparticipatie.

Met als *doel* het stimuleren van cultuurparticipatie en het bevorderen van sociale inclusie. Dienstverlening binnen deze opgave is gericht op (interactie tussen) diverse doelgroepen in Breda en vindt plaats op basis van duurzame financiering (waaronder co-creatie).

Strategische verandering

Van programmeren naar co-creëren en van aanbod gedreven naar community gedreven.

6.5 Strategische opgave 4: Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen

Definitie strategische opgave

In de komende beleidsperiode maakt Nieuwe Veste zich intern sterk voor *het creëren van een klimaat van continu leren en ontwikkelen* om op termijn ook extern en *stadsbreed dienstverlening op*

Samenvatting	Inleiding	Partner in Participatie Terugblik Vooruitblik	Veranderende context Trends & ontwikkelingen: 1. De samenleving digitaliseert. 2. Diversiteit neemt toe en verschillen worden groter 3. Gewenste en noodzakelijke kennis en vaardigheden voor de toekomst 4. Covid-19	Wijzigende rol Nieuwe Veste Naar het cultureel maatschappelijke hart van de samenleving.	Strategische opgaven 1. Waarborgen vitale dienstverlening 2. Stadsbrede keten van talentontwikkeling 3. Ontwikkelen Platformfunctie 4. Creëren klimaat continu leren en ontwikkelen	Financiële paragraaf	Bijlagen
--------------	-----------	---	--	---	---	----------------------	----------

het gebied van culturele educatie en participatie meetbaar, zichtbaar en persoonlijk steeds relevanter te make.

Nieuwe Veste heeft met haar fysieke en online dienstverlening als publiek toegankelijke culturele organisatie een groot bereik in de stad. In de opgave om te komen tot stadsbrede keten(s) van talentontwikkeling, waarbij een fair level playing field voorwaardelijk is, nodigt Gemeente Breda aanbieders van cultuureducatie uit om hun aanbod te koppelen aan de coördinerende rol van Nieuwe Veste. Fragmentarisch aanbod moet hiermee voorkomen worden en bovendien wordt het voor de Bredanaars inzichtelijk welke mogelijkheden er allemaal zijn om te participeren en cultuur (actief) te beleven.

Wanneer in de komende beleidsperiode een dergelijke samenwerking, in het belang van de inwoners van Breda, tot stand gebracht kan worden ontstaat ook nieuwe kennis en inzicht over de mate waarin Breda zich cultureel ontwikkelt. Aan welke behoefte voldaan wordt, waar witte vlekken in de culturele infrastructuur te zien zijn of waar juist volop energie en kansen aanwezig zijn.

Om een klimaat van continu leren en ontwikkelen te creëren zullen wij eerst nieuwe competenties in onze eigen organisatie moeten ontwikkelen of verwerven. Een eerste stap is het vastleggen van data en dit op passende en betrouwbare wijze omzetten in informatie die toegankelijk en bruikbaar is. Om op basis van deze informatie bijvoorbeeld bestaande dienstverlening te verbeteren of juist nieuwe dienstverlening te ontwikkelen. De informatie en bijbehorende competenties willen wij ook inzetten ten behoeve van verdere culturele ontwikkeling van de stad en haar inwoners.

Doel en scope strategische opgave

In de beleidsperiode richten we onze focus op:

- Het (her)ijken en implementeren van onze digitale strategie, waarmee onze fysieke dienstverlening op het gebied van culturele educatie en participatie wordt uitgebreid met online oplossingen, op de drie hiervoor genoemde opgaven en een digitaal cultureel platform voor Breda ontwikkeld wordt;
- Het (verder) ontwikkelen van de competentie om behoefte- en datagedreven te werken aan nieuwe of te verbeteren dienstverlening;
- Het (verder) ontwikkelen van een performance gedreven programma- en projectorganisatie;
- Het aantrekken van en samenwerken met nieuw talent volgens de Code Diversiteit & Inclusie

Met als *doel* het bevorderen van continu leren en ontwikkelen.

Strategische vernieuwing

Einde versnippering, één klantbeeld t.b.v. meer cultuureducatie en -participatie in de stad, aanvullend op de vitale basisdienstverlening, en een verdere professionalisering van Nieuwe Veste.

‘Hertog Zout ontwikkelt educatieve theaterprojecten voor organisaties die kunst en cultuur willen koppelen aan zorg en welzijn. Bij maatschappelijke vraagstukken, waar aannames kunnen zorgen voor verstoorde relaties, biedt Hertog Zout met cultuurparticipatie duurzame verbindingen en een open dialoog.

In Nieuwe Veste hebben wij een waardevolle partner gevonden. Door hun uitgebreide netwerk en ambities, binnen zowel het culturele als het sociale domein, is Nieuwe Veste in staat om noodzakelijke bruggen te slaan. Hierdoor kunnen wij meer en sneller impact maken. Met name rondom talentontwikkeling, participatie en co-creatie met kwetsbare doelgroepen.’

Letizia Rompelberg – Theatermaker Hertog Zout

7. Financiële paragraaf

De strategische opgaven voor de komende jaren zullen leiden tot een ander financieel perspectief, passend binnen het (lagere) subsidiebudget van Nieuwe Veste. Nadere uitwerking ervan gebeurt aan de hand van uitvoeringsplannen binnen de bestaande financiële spelregels.

De dienstverlening van Nieuwe Veste blijft zich verbreden

Bij de verzelfstandiging van Nieuwe Veste en het toen opgestelde beleidsplan 'Op Koers!' was er nog sprake van min of meer klassieke vormen van dienstverlening, vooral vanuit de Bibliotheek en het Centrum voor de Kunsten. Aan het begin van de vorige beleidsperiode in 2016 werd er gewerkt binnen de programma's Bibliotheek van de Toekomst, Vrije Tijd en Onderwijs & Wijk.

De afgelopen vier jaar heeft het beleidsplan 'Partner in Participatie' taal, creativiteit en kunst centraal gezet. Dat heeft geleid tot vijf vormen van dienstverlening, die eerder in hoofdstuk 3 zijn genoemd en in bijlage 1 zijn beschreven. Bijlage 2 geeft aan hoe de budgettaire verdeling over deze vormen van dienstverlening op basis van de begroting 2020 was. Dat levert het volgende beeld op hoofdlijnen op:

INDELING '20

3%

Zichtbaarheid en actieve cultuurbeleving in Breda

31%

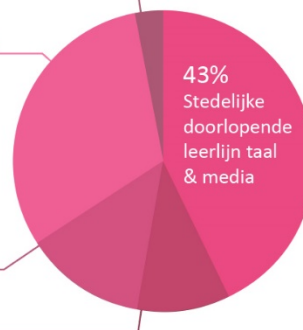
Stedelijke infrastructuur (Toegangspoort) voor brede talentontwikkeling

13%

Toegangspoort voor kennisontwikkeling en -deling

10%

Stedelijke doorlopende leerlijn creativiteit

Afbeelding: Financiële indeling naar vormen van dienstverlening Partner in Participatie (PIP)

Financiële ontwikkelingen van de laatste jaren

Het totale subsidiebedrag is in de afgelopen vier jaren in absolute zin niet substantieel gewijzigd, maar een bezuiniging in 2017 en het niet 100% doorberekenen van de loon- en prijscompensatie moest financieel wel opgevangen worden. Dat leidde tot een structurele bezuiniging van ca 7 ton in 2020.

Tegelijkertijd had de verandering van de dienstverlening zoals verwoord in ‘Partner in Participatie’ ook gevolgen voor het personeelsbestand. Het aantal medewerkers met een arbeidsovereenkomst nam in de afgelopen jaren af bij met name docenten. Gericht op de toekomstige opgave en rekening houdend met de bezuiniging wordt door strategische personeelsplanning en –ontwikkeling invulling gegeven aan de ontstane ruimte. Het budget onderliggend aan de formatie zal voor zowel vaste als flexibele overeenkomsten ingezet worden.

Door een toename van dienstverlening in andere domeinen dan cultuur (onderwijs, sociaal domein) in de afgelopen jaren, is de cofinanciering vanuit deze domeinen ook toegenomen. We verwachten dat deze trend verder zal doorzetten. Afspraken over cofinanciering gaan altijd uit van een gekoppelde financiering tussen verschillende partijen voor een gemeenschappelijk doel, c.q. activiteit.

Vertalen van de strategische opgaven naar een financieel meerjaren perspectief

Zoals in hoofdstuk 3 van dit beleidsplan is onderbouwd, wordt ook voor de komende jaren uitgegaan van de basis die in 2017 met ‘Partner in Participatie’ is gelegd. Met een viertal strategische opgaven wordt de koers voor de periode ‘21-’24 nader uitgewerkt. In deze uitwerking zal bij elke opgave duidelijk worden wat de financiële implicaties voor de komende jaren zullen zijn. Uiteraard zal de met de gemeente Breda afgesproken bezuiniging van 6-7 ton voor de komende jaren in het financieel perspectief verwerkt moeten worden, alsmede een eventuele onvolledige compensatie van de lonen en prijzen.

Het overgrote deel van de begroting van Nieuwe Veste bestaat uit personeelskosten. Verandering van de koers voor de komende beleidsperiode zal zo veel als mogelijk worden uitgevoerd met het huidige personeelsbestand om frictiekosten te voorkomen, met gebruikmaking van natuurlijk verloop. Het beleid van Nieuwe Veste inzake het weerstandsvermogen blijft ongewijzigd.

In het op te stellen bedrijfsplan met de daaruit voortvloeiende meerjaren programma’s en jaarplannen zullen de strategische opgaven met de bijhorende financiële consequenties nader uitgewerkt worden. De cofinanciering van partners in de gevallen van structurele samenwerking en duurzame co- programmering worden daarin meegenomen. Uiteraard zal de verdere ontwikkeling van de huidige corona crisis een belangrijke rol spelen in deze nadere uitwerking en concretisering

Verandering van koers leidt ook tot een ander financieel perspectief

In dit beleidsplan is de richting voor de komende jaren nader geduid in de vorm van een viertal strategische opgaven. De huidige activiteiten behorende bij 'vormen van dienstverlening' zoals benoemd in 'Partner in Participatie' zijn daarin ook opgenomen. Hierdoor kunnen de financiële gevolgen van de strategische opgaven goed in beeld worden gebracht.

In bijlage 3 worden de financiële middelen verdeeld over de vier strategische opgaven zoals in dit plan beschreven. Ook hier is weer de begroting van 2020 als uitgangspunt genomen. Hierdoor is een goede vergelijking mogelijk met de vorige planperiode (bijlage 2). Daarnaast is een inschatting gemaakt van de financiële implicaties van onze plannen voor het einde van de komende periode van vier jaar. Dit levert het beeld op van een financiële verandering (zie afbeelding), met een bijbehorende zeer ambitieuze inhoudelijke transitie van onze totale dienstverlening.

VERDELING '20-'24

Afbeelding: Financieel meerjaren perspectief strategische opgaven

'Ik heb nooit geschilderd tot ik een keer met iemand meeging naar een tekenclub. Sindsdien ben ik niet meer gestopt. Nu schilder ik elke dag. En mijn werk hangt nu zelfs bij een echte expositie.'

Deelnemer project: Breda Toont, Een Creatieve Zomer - 2020

Geraadpleegde bronnen

- Angus, A. en Westbrook, G., *Euromonitor International: Top 10 Global Consumer Trends 2019*, (Londen, 2019)
- Angus, A. en Westbrook, G., *Euromonitor International: Top 10 Global Consumer Trends 2020*, (Londen, 2020)
- Berg, van den Y. en Schuiffel S. *Case Study Erasmus+ KA2 Project: “Paving the way for essential skills houses” - Essential Creativity: The inseparable link between essential skills and employability.* (Tilburg, 2019)
- CBS. (2018). *Bijna iedereen en alles online*. Geraadpleegd van <https://longreads.cbs.nl/trends19/maatschappij/trends/>
- Colijn, L. en Musters. S. *Case Study Erasmus+ KA2 Project: “Paving the way for essential skills houses” - Essential Creativity: The relationship between creativity and the process of learning essential skills* (Breda, 2019)
- Curriculum.nu i.s.m. SLO (2018), *Handreiking brede vaardigheden*, Geraadpleegd van <https://www.curriculum.nu/>
- Gemeente Breda. *Actieplan 2019-2021 Taal & Laaggeletterdheid 18+*. (Breda, 2020)
- Gemeente Breda. *Beleidsvisie kunst en cultuur 2019-2024 // In verband met Cultuur*. (Breda, 2019)
- Gemeente Breda. *Bestuursakkoord 2018-2022; Lef en Liefde*. (Breda, 2018)
- Gemeente Breda. *Bouwstenen; op weg naar Omgevingsvisie Breda 2040*. (Breda, 2018)
- Gemeente Breda. *Economische Visie, Internationale Hotspot voor toegepaste technologie en creativiteit*. (Breda, 2019)
- Gemeente Breda. *Strategische Onderwijsagenda Breda 2019/2020 - 2023/2024*. (Breda, 2020)
- Gemeente Breda. *Structuurvisie Breda 2030; keuzes maken in een dynamische tijd*. (Breda, 2018)
- Gemeente Breda. *Uitvoeringsprogramma’s 2019-2024 // In verband met Cultuur*. (Breda, 2019)
- Gemeente Breda. (z.d.). *Verhaal van Breda*, Geraadpleegd van <https://www.breda.nl/verhaal-van-breda>
- Gubbels, J. e.a., *Resultaten PISA-2018 in vogelvlucht* (Enschede, 2019)

- KB. *Beleidsplan Koninklijke Bibliotheek 2019-2022; Werken met woorden*. (Den Haag, 2019)
- Ministerie BZK. (z.d.). Trends en Ontwikkelingen. Geraadpleegd van <https://kennisopenbaarbestuur.nl/thema/trends-en-ontwikkelingen/>
- Nieuwe Veste. (2020, juli). *Jaarverslag 2019*. Geraadpleegd van <https://www.nieuweveste.nl/jaarverslag2019/#/>
- Nieuwe Veste. *Partner in Participatie – Beleidskaders 2017 – 2020*. (Breda, 2016)
- Pon (2018, juni). *De waarde van Cultuur, de staat van de culturele sector in Noord-Brabant*. Geraadpleegd van <https://regioprofielbrabant.nl/waarde-van-cultuur/2020/>
- Pon (2020, juni). *De waarde van Cultuur, de staat van de culturele sector in Noord-Brabant*. Geraadpleegd van <https://regioprofielbrabant.nl/waarde-van-cultuur/2020/>
- PO Raad. (2020, 23 juni). *Tweede Kamer geeft prioriteit aan taal, rekenen en burgerschap voor Curriculum.nu*. Geraadpleegd van <https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/tweede-kamer-geeft-prioriteit-aan-taal-rekenen-en-burgerschap-voor>
- Provincie Noord-Brabant en Kunstloc Brabant. (2018). *Wet op behoud van Creativiteit*. Geraadpleegd van <https://www.wetopbehoudvancreativiteit.nl/>
- Rijksoverheid. (2020). *Digitale vaardigheden ontwikkelen*. Geraadpleegd van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/taal-rekenen-digitale-vaardigheden/digitale-vaardigheden>
- Stichting Lezen en Schrijven. (z.d.). *Laaggeletterdheid in Nederland*. geraadpleegd van <https://www.lezenenschrijven.nl/informatie-over-laaggeletterdheid-nederland>
- Trendrede. *Trendrede 2020*. Geraadpleegd van <http://trendrede.nl/wp-content/uploads/2015/10/def.-opmaak-trendrede-2020.pdf>
- United Nations. (z.d.). *Sustainable development Goals*. Geraadpleegd van <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>
- Wet WSOB 2015. (2014, 19 november). Geraadpleegd van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0035878/2015-01-01>
- WRR. (2020, 29 juni). *Coronacrisis vraagt om debat over digitalisering*. Geraadpleegd van <https://www.wrr.nl/actueel/nieuws/2020/06/26/coronacrisis-vraagt-om-debat-over-digitalisering>
- WRR. *Big Data in een vrije en veilige samenleving*. (Den Haag, 2016).

- Wennekers, A. e.a., *SCP: De sociale staat van Nederland*. (Den haag, 2019)
- Williams, James, *“Stand out of our light”, Freedom and resistance in the attention economy*, (Cambridge, 2018)

Bijlage 1 – Vormen van dienstverlening 'Partner in Participatie' (2017-2020)

De stedelijke doorlopende leerlijn taal & media

Bijdrage van Nieuwe Veste aan de stedelijke aanpak in Breda voor digitale- en taalvaardigheden (Taalplan). Met een stevige basis die gelegd wordt binnen het onderwijs (VVE, PO, VO, MBO) en het coördineren van het Taalhuis voor laaggeletterden en nieuwkomers. De basisdienstverlening van de Bibliotheek met haar infrastructuur ondersteunt deze leerlijn en draagt bij aan het bevorderen van leesplezier bij iedereen.

- ✓ Dat bereiken we met: basisdienstverlening Bibliotheek, VVE en kinderopvang, Bibliotheek op School, Bibliotheek aan Huis, Taalhuis.

De stedelijke doorlopende leerlijn creativiteit

Ook creatieve vaardigheden zijn van belang voor maatschappelijk kunnen functioneren (Strategische onderwijsagenda, In verband met Cultuur). Nieuwe Veste zorgt ervoor dat met anderen deze leerlijn stevig verankerd is in het onderwijs en VVE, met aandacht voor andere vormen van leren dan de traditionele (Makersbase). Aandacht voor creativiteit bij ouderen, nieuwkomers en (jong)volwassenen voorkomt maatschappelijk uitval.

- ✓ Dat bereiken we met: cultuureducatie binnenschools, Makersbase, sociaal domein (GGD, community art, kunst in de openbare ruimte).

Toegangspoort voor kennisontwikkeling en –deling

Door digitalisering en de netwerksamenleving groeit kennis en informatie. Beschikbaarheid en lokale betekenis worden belangrijker. Collectie en programmering in de Bibliotheek met en voor partners zijn belangrijk, platforms als de Culturele Markthal en onlineplatform worden ontwikkeld.

- ✓ Dat bereiken we met: collectie van de Bibliotheek, Culturele Markthal, digitaal platform.

Stedelijke infrastructuur (Toegangspoort) voor brede talentontwikkeling

Beoefenen van cultuur in de vrije tijd leidt tot het ontdekken en ontwikkelen van talenten. Dit moet voor iedere inwoner van Breda gelijk toegankelijk en mogelijk zijn. Als grote netwerkorganisatie met ook een eigen aanbod is Nieuwe Veste belangrijk voor de omvorming van het totale aanbod in de stad tot een stedelijke infrastructuur met een optimale onderlinge samenhang en een goede spreiding in de stad. Kennismakingsactiviteiten zullen drempels veroorzaakt door onbekendheid, financiën en sociale uitsluiting verlagen.

-
- ✓ Dat bereiken we met: lessen en cursussen, cultuurintro, ontdek je talent, gebiedsontwikkeling Klavers Jansen.

Zichtbaarheid en actieve cultuurbeleving in Breda

Cultuur geeft kleur aan Breda. Cultuur is van en voor iedereen en moet daarom in de volle breedte gezien en beleefd worden. Amateurkunst is voor de culturele inkleuring van Breda van groot belang en daarnaast de voedingsbodem voor jonge nieuwe makers. Nieuwe Veste deelt kennis, netwerken en faciliteiten tot een stevige stedelijke infrastructuur. Hierdoor kan de amateurkunstsector zich ontwikkelen, professionaliseren en zich profileren binnen de culturele agenda van de stad.

- ✓ Dat bereiken we met: ondersteuning amateurkunst.

Bijlage 2 – Budgettaire verdeling over de vormen van dienstverlening 2020

Prognose 2020 - Naar de 5 vormen van dienstverlening

	Personeel	Kosten (muv huisvesting)	Huisvesting	Totale kosten	Opbrengsten	Subsidiebeslag
Stedelijke doorlopende leerlijn taal en media						
Basisdienstverlening bibliotheek	2.350.000	680.000	1.420.000	4.450.000	450.000	4.000.000
Vroeg en Voorschoolse Educatie en kinderopvang	100.000	75.000		175.000	10.000	165.000
Bibliotheek op School	200.000	75.000		275.000	50.000	225.000
Bibliotheek aan Huis	10.000	10.000		20.000	-	20.000
Taalhuis	180.000	150.000		330.000	150.000	180.000
	2.840.000	990.000	1.420.000	5.250.000	660.000	4.590.000
Stedelijke doorlopende leerlijn creativiteit						
Cultuureducatie binnenscholen	355.000	558.000	53.333	966.333	300.000	666.333
Makersbase	180.000	100.000		280.000	25.000	255.000
Sociaal Domein (ggd - community art - kunst openbare ruimte)	100.000	50.000		150.000	-	150.000
	635.000	708.000	53.333	1.396.333	325.000	1.071.333
Toegangspoor voor kennisontwikkeling en -deling						
Collectie bibliotheek	475.000	658.000	53.333	1.186.333	-	1.186.333
Culturele markthal	100.000	100.000		200.000	50.000	150.000
Digitaal platform	10.000	100.000		110.000	-	110.000
	585.000	858.000	53.333	1.496.333	50.000	1.446.333
Stedelijke infrastructuur (Toegangspoor) voor brede talentontwikkeling						
Lessen en cursussen	2.805.000	606.000	820.000	4.231.000	900.000	3.331.000
Cultuurintro	25.000	75.000		100.000	40.000	60.000
Ontdek je talent	25.000	50.000		75.000	40.000	35.000
Gebiedsontwikkeling Klavers-Jansen	-	-	-	-	-	-
	2.855.000	731.000	820.000	4.406.000	980.000	3.426.000
Zichtbaarheid en actieve cultuurbeleving in Breda						
Ondersteuning amateurkunst	190.000	108.000	53.333	351.333	-	351.333
Totaal per product inclusief doorbelasting	7.105.000	3.395.000	2.400.000	12.900.000	2.015.000	10.885.000

Bijlage 3 – Budgettaire verdeling over de vier strategische opgaven 2020

Prognose 2020 - Naar de 4 strategische opgaven

	Personeel	Kosten (muv huisvesting)	Huisvesting	Totale kosten	Opbrengsten	Subsidiebeslag
Vitale basis dienstverlening						
Basisdienstverlening bibliotheek	€ 2.350.000	€ 680.000	€ 1.420.000	€ 4.450.000	€ 450.000	€ 4.000.000
Collectie bibliotheek	€ 475.000	€ 658.000	€ 53.333	€ 1.186.333	€ -	€ 1.186.333
Lessen en cursussen	€ 2.805.000	€ 606.000	€ 820.000	€ 4.231.000	€ 900.000	€ 3.331.000
Makersbase	€ 180.000	€ 100.000	€ -	€ 280.000	€ 25.000	€ 255.000
Exploitatie (digitale) klantenservice (t.b.v. levering en facturering)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 5.810.000	€ 2.044.000	€ 2.293.333	€ 10.147.333	€ 1.375.000	€ 8.772.333
Stadsbrede keten van talentontwikkeling						
<i>Stedelijke doorlopende leerlijn taal en media</i>						
Vroeg en Voorschoolse Educatie en kinderopvang	€ 100.000	€ 75.000	€ -	€ 175.000	€ 10.000	€ 165.000
Bibliotheek op School	€ 200.000	€ 75.000	€ -	€ 275.000	€ 50.000	€ 225.000
Bibliotheek aan Huis	€ 10.000	€ 10.000	€ -	€ 20.000	€ -	€ 20.000
Taalhuis	€ 180.000	€ 150.000	€ -	€ 330.000	€ 150.000	€ 180.000
<i>Stedelijke doorlopende leerlijn creativiteit</i>						
Cultuureducatie binnenschools	€ 355.000	€ 558.000	€ 53.333	€ 966.333	€ 300.000	€ 666.333
Cultuureducatie t.b.v. van partners (als zorg, sociaal domein, bedrijfsleven etc.)	€ 50.000	€ 25.000	€ -	€ 75.000	€ -	€ 75.000
Cultuurintro	€ 25.000	€ 75.000	€ -	€ 100.000	€ 40.000	€ 60.000
Ontdek je talent	€ 25.000	€ 50.000	€ -	€ 75.000	€ 40.000	€ 35.000
Exploitatie digitale marktplaats	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 945.000	€ 1.018.000	€ 53.333	€ 2.016.333	€ 590.000	€ 1.426.333
Ontwikkeling Platformfunctie						
Culturele markthal	€ 100.000	€ 100.000	€ -	€ 200.000	€ 50.000	€ 150.000
Ondersteuning amateurkunst	€ 190.000	€ 108.000	€ 53.333	€ 351.333	€ -	€ 351.333
Programmering t.b.v. (Sociale) Culturele participatie stadsbreed	€ 50.000	€ 25.000	€ -	€ 75.000	€ -	€ 75.000
Exploitatie digitaal contentplatform	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 340.000	€ 233.000	€ 53.333	€ 626.333	€ 50.000	€ 576.333
Continu leren en ontwikkelen						
Digitaal platform	€ 10.000	€ 100.000	€ -	€ 110.000	€ -	€ 110.000
Datagedreven netwerkgorganisatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Performance gedreven projectbeheersing	€ 10.000	€ 100.000	€ -	€ 110.000	€ -	€ 110.000
Totaal	€ 20.000	€ 200.000	€ -	€ 220.000	€ -	€ 220.000
Totaal per product inclusief doorbelasting	€ 7.105.000	€ 3.395.000	€ 2.400.000	€ 12.900.000	€ 2.015.000	€ 10.885.000